

گذار پارادایمیک
در اقتصاد سیاسی
بینالملل؛ منازعه ایران
و آمریکا و بحران نظم
نئولیبرال

دکتر غلامعلی رموی

منازعه میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا را نمیتوان صرفاً در چارچوب رقابت ژئوپلیتیکی و موازنه قدرت تحلیل کرد. این تقابل، در کنار ریشههای تاریخی، امنیتی و ایدئولوژیک خود، بازتابی از تحولات عمیقتر در اقتصاد سیاسی بینالملل و چالشهای نظم لیبرال جهانی است. پرسش اساسی آن است که آیا تداوم این منازعه و گسترش استفاده از ابزارهای اقتصادی در سیاست خارجی، از بحرانی ساختاری در الگوی نئولیبرال حکمرانی جهانی حکایت دارد؟

نئولیبرالیسم بر آزادسازی بازارها، گسترش تجارت، خصوصیسازی و افزایش نقش رقابت در تخصیص منابع تأکید دارد. باینحال، تجربه جهانی‌شدن نشان داده است که کارایی اقتصادی الزاماً به عدالت اجتماعی و توزیع متوازن منافع رشد منجر نمیشود. استیگلیتز (Stiglitz, ۲۰۰۲) کاستیهای سیاستگذاری جهانی‌شدن و نابرابری در توزیع منافع آن را برجسته میکند؛ پیکتی (Piketty, ۲۰۱۴) نیز نشان میدهد که

ادامه در همین صفحه

فرصت امروز

برای کسب وکار آفرینی

معمای قیمت‌ها در بازار لوازم خانگی

با وجود داخلی‌سازی حدود ۷۰ درصدی در صنعت لوازم خانگی، قیمت محصولات همچنان تحت تأثیر موج افزایش هزینه‌ها قرار دارد؛ از جهش نرخ ارز و رشد بهای مواد اولیه داخلی مانند فولاد و محصولات پتروشیمی گرفته تا افزایش هزینه حمل‌ونقل و تامین قطعات وارداتی. اما چرا تولید داخل هم از گرانی در امان نمانده و سهم هر یک از این عوامل در افزایش قیمت لوازم خانگی چقدر است؟...

وام بازسازی کجا به صادرات میرسد؟

وام کافی نیست

فرصت امروز: پرداخت تسهیلات به بنگاههای صادراتی آسیب‌دیده، دوباره پرسش مهمی را پیش روی اقتصاد ایران گذاشته است؛ چه زمانی پول بانکی به تولید قابل فروش تبدیل میشود؟ در خبر تازه حمایت از این واحدها، از پرداخت بیش از ۷۲ هزار میلیارد ریال و وجود مصوبات دیگری به ارزش ۲۶ میلیون دلار و ۱۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال سخن گفته شده است. این ارقام یک مرحله از بازسازی را نشان میدهند؛ نتیجه اقتصادی آنها زمانی روشن میشود که خط تولید راه بیفتد، سفارش تحویل شود و پول فروش برگردد. مصوبه اعتباری نیز باید از پرداخت واقعی تفکیک شود.

اهمیت خبر برای مدیر صنعتی در همین فاصله میان تأمین مالی و وصول درآمد است. کارخانه‌ای که بخشی از تجهیزات آسیب دیده، فقط با خرید ماشین تازه به نقطه قبل برنمیگردد. ممکن است تأمینکننده مواد اولیه نقدی کار کند، نیروی متخصص پراکنده شده باشد، مشتری خارجی تأمینکننده دیگری پیدا کرده باشد یا مسیر حمل تغییر کرده باشد. بنابراین بازسازی یک مسئله همزمان فنی، تجاری و مالی است. اگر برنامه اعتبار فقط هزینه تعمیر را ببیند، بنگاه میتواند صاحب تجهیزات سالم شود و همچنان توان قبول سفارش نداشته باشد...

ابهام خوداظهاری در طرح جدید کالابرج

مدیریت و کسبوکار

هوش مصنوعی چه بلایی بر سر کد نویس‌ها خواهد آورد؟

یک روایت ساده انگارانه و فریبنده طلوع هوش مصنوعی مولد را به عنوان ناقوس مرگ برای حرفه برنامه نویسی به تصویر می‌کشد. در این داستان ماشین‌های هوشمند به طور جادویی کدهای بی نقص و پیچیده ای را براساس یک درخواست به زبان ساده انسانی تولید کرده و حضور توسعه‌دهندگان نرم افزار را منسوخ و بیکار می سازند. این نگاه اگرچه جذابیت ژورنالیستی دارد، اما یک سوء تفاهم بنیادین از ماهیت واقعی نرم‌افزار و نقش یک توسعه‌دهنده مدرن را آشکار می سازد. ظهور ماشین حساب های قدرتمند، نه تنها ریاضی دانان را از صحنه حذف نکرد، بلکه با به دوش کشیدن بار محاسبات طاقت فرسا، به آنها اجازه داد تا بر روی حل مسائل انتزاعی تر و پیچیده تر تمرکز کنند. به همین ترتیب، هوش مصنوعی در حال تبدیل شدن به قدرتمندترین ماشین حساب در تاریخ کدنویسی است، ابزاری که نه به عنوان یک جایگزین، که...

گذار پارادایمیک در اقتصاد سیاسی بینالملل؛ منازعه ایران و آمریکا و بحران نظم نئولیبرال

بنیواند کارایی اقتصادی را با کرامت انسانی، پاسخگویی و عدالت اجتماعی سازگار کنند.

۱. Mearsheimer, J.J. (۲۰۱۹). 'Bound to Fail: The Rise and Fall of the Liberal International Order', International Security ۴۳(۴), pp ۷-۵۰.
۲. Moshirzadeh, H. (۲۰۰۷). 'Piketty, T.Dr Capital in the Twenty-First Century'. Cambridge, MA: Harvard University Press
۳. Stiglitz, J.E. (۲۰۰۲). 'Globalization and Its Discontents'. New York: W.W. Norton & Company
۴. Wallerstein, I. (۲۰۰۴). 'World-Systems Analysis: An Introduction'. Durham, NC: Duke University Press

افزایش رقابت فناوریانه، تقویت سیاستهای صنعتی و تغییر در توزیع قدرت اقتصادی، از تحولاتی حکایت دارند که میتوانند قواعد نظم بینالمللی را دگرگون کنند. والرشاین (Wallerstein, ۲۰۰۴) با تحلیل نظام جهانی، نشان میدهد که روابط اقتصادی بینالمللی در ساختارهای تاریخی قدرت و نابرابری ریشه دارند. باینحال، چندقطبیشدن جهان لزوماً به معنای تحقق نظمی عادلانهتر نیست؛ زیرا تغییر مراکز قدرت، بدون اصلاح مناسبات اقتصادی، ممکن است صرفاً شکل نابرابریها را تغییر دهد.

در نهایت، بحران نظم نئولیبرال را باید فرصتی برای بازاندیشی در نسبت میان اقتصاد، اخلاق و قدرت دانست، نه نشانه قطعی پایان سرمایه‌داری. منازعه ایران و آمریکا نیز در چنین بستری معنایی فراتر از یک تقابل دوجانبه پیدا میکند. برای ایران، مسئله تعیینکننده صرفاً مقاومت در برابر نظم موجود نیست، بلکه توانایی تبدیل استقلال سیاسی به توسعه پایدار، عدالت اجتماعی و اقتصادی مولد است. آینده اقتصاد سیاسی بینالملل را نه فقط جاه‌جویی قدرت‌ها، بلکه کیفیت قواعدی تعیین خواهد کرد که

مادی قدرت نیست؛ هویت، برداشتهای سیاسی و تصورات دولتها از نظم مطلوب نیز بر رفتار آنها اثر میگذارند. مشیرزاده (۲۰۰۷) در بررسی مبانی گفتمانی سیاست خارجی ایران، زمینه‌های برای فهم این ابعاد فراهم میکند. باینحال، مقاومت در برابر نظم مسلط زمانی به یک دستاورد پایدار تبدیل میشود که از سطح موضعگیری سیاسی فراتر رود و به ظرفیت تولیدی، رفاه عمومی و نهادهای کارآمد بینجامد.

در اینجا، تمایز میان نقد نظم موجود و ارائه الگوی جایگزین اهمیت اساسی دارد. هر الگوی بدیل باید بتواند میان استقلال سیاسی، عدالت اجتماعی و کارایی اقتصادی پیوند برقرار کند. افزایش بهره‌وری، کاهش نابرابری، شفافیت نهادی، حمایت از تولید مولد و تقویت تابآوری در برابر شوکهای خارجی، معیارهایی هستند که اعتبار چنین الگویی را مشخص میکنند. استقلال راهبردی بدون توسعه اقتصادی و عدالت اجتماعی نمیتواند بهتنهایی مبنای یک الگوی موفق حکمرانی باشد.

همزمان، اقتصاد سیاسی جهانی نیز در حال بازآرایی است.

تخریمهای اقتصادی، محدودیتهای مالی و فشارهای فناوریانه نشان میدهند که وابستگی متقابل اقتصادی، برخلاف تصور رایج، همیشه به همکاری منجر نمیشود و میتواند به ابزار اعمال قدرت تبدیل شود. از این منظر، تجربه ایران پرسش مهمی درباره بیطرفی قواعد اقتصاد جهانی مطرح میکند: آیا دسترسی به بازارها، سرمایه و فناوری را میتوان مستقل از مناسبات قدرت سیاسی دانست؟

ایران در مواجهه با تحریمهای طولانیمدت، جنگ و محدودیتهای خارجی، تجربه‌های قابلتوجه در زمینه تابآوری اقتصادی و استقلال راهبردی اندوخته است. باینحال، این تجربه را نباید بهخودبخود اثباتکننده برتری یک الگوی اقتصادی بدیل دانست. اقتصاد ایران نیز با چالشهایی در حوزه بهره‌وری، سرمایه‌گذاری، ثبات سیاستگذاری و حکمرانی اقتصادی روبروست. بنابراین، اهمیت تجربه ایران در امکان استخراج درس‌هایی از رابطه میان فشار خارجی، ظرفیتهای داخلی و ضرورت اصلاح ساختارهای اقتصادی نهفته است.

از منظر سازهانگاری، سیاست خارجی تنها محصول توزیع

تمرکز سرمایه میتواند نابرابری را بازتولید کند. بنابراین، مسئله اصلی نه پایان قطعی سرمایه‌داری، بلکه آشکارشدن محدودیتهای الگوی است که بازار را بدون توجه کافی به مناسبات قدرت، عدالت توزیعی و مسئولیت دولت در مرکز حکمرانی اقتصادی قرار میدهد.

ظهور ترامپیسم را نیز باید در بستر همین تناقضها بررسی کرد. تأکید بر معاملات دوجانبه، حمایتگرایی اقتصادی و استفاده مستقیم از قدرت مالی و تجاری، بیانگر برجستهشدن منطق منفعت ملی در سیاست خارجی آمریکاست. مرشایمر (Mearsheimer, ۲۰۱۹) در نقد نظم لیبرال بینالمللی، بر تعارض میان جاهطلبیهای لیبرال و واقعیت رقابت قدرتهای بزرگ تأکید میکند. از این منظر، ترامپیسم صرفاً انحرافی شخصی نیست، بلکه میتواند نشانه‌ای از تنشهای درونی نظامی باشد که در آن، اصول تجارت آزاد و همکاری بینالمللی گاه تحتتأثیر محاسبات راهبردی قرار میگیرند.

منازعه ایران و آمریکا یکی از عرصه‌های آشکار این تناقض است.

فجایعی در جریان این-جنگ اتفاق افتاده است و ملت ایران چگونه از شرایط دشوار و پیامدهای ناشی از آن عبور کرده است، مستندسازی این حوادث بخشی از اقدامات بنیاد مسکن است و در ادامه نیز اقدامات قانونی و حقوقی از سوی دولت جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد.

وی با تشریح آخرین وضعیت ارزیابی خسارات و بازسازی واحدهای مسکونی و تجاری آسیب‌دیده از جنگ اظهار کرد: مسئولیت بازسازی خسارات واردشده به بخش‌های مسکونی و تجاری مردم بر عهده بنیاد مسکن بسود. این بنیاد در مرحله نخست، ارزیابی خسارات را آغاز کرد و تاکنون ۱۴۵ هزار واحد مسکونی و تجاری تحت تأثیر جنگ ارزیابی شده‌اند.

خواجهدلوی ادامه داد: از مجموع ۱۴۵ هزار واحد ارزیابی‌شده، حدود ۱۰۳ هزار واحد مسکونی و تجاری دچار آسیب شده‌اند. میزان خسارات این واحدها متفاوت بوده و از آسیب‌های جزئی تا تخریب کامل را شامل می‌شود. همچنین بخشی از لوازم زندگی مردم نیز تحت تأثیر جنگ قرار گرفته است. ارزیابی خسارات در هر دو بخش ساختمان‌ها و لوازم زندگی از سوی بنیاد مسکن

صدور پروانه رایگان برای بازسازی واحدهای تخریب‌شده از جنگ

وی افزود: پروانه‌های ساختمانی این واحدها تا سقف زیربنای قبلی و بر اساس مصوبه ششام به‌صورت رایگان صادر می‌شود. تاکنون برای ۶۰۰ واحد از این تعداد پروانه ساختمانی صادر شده و عملیات اجرایی آن‌ها آغاز شده است. همچنین ساخت حدود ۲۰ واحد به پایان رسیده و اجرای سایر واحدهای تخریب‌شده نیز به‌تدریج در حال انجام است. امیدواریم تا سال آینده، عملیات احداث تمام هزار و ۳۶۰ واحد تخریب‌شده به پایان برسد و پرونده بازسازی این واحدها بسته شود. رئیس بنیاد مسکن گفت: در بخش بازسازی، ممکن است برخی از مردم شخصاً اقدامات لازم را انجام داده باشند، اما هنوز فاکتورها و مدارک خود را برای دریافت هزینه‌ها ارائه نکرده باشند. در برخی موارد نیز بنیاد مسکن برای پیگیری این موضوع اقدام کرده است، اما تعدادی از مردم اعلام کرده‌اند که خودشان تعمیرات را انجام داده‌اند و تمایلی به دریافت هزینه ندارند. در موارد دیگر نیز ممکن است ارائه مدارک و طی مراحل دریافت هزینه زمان‌بر باشد. بنابراین، بخشی از تعهدات

انجام شده و اقدامات مربوط به جبران خسارت و تعمیرات نیز بر اساس برنامه مصوب ستاد مرکزی بازسازی آغاز شده است.

وی با اشاره به پیشرفت تعمیرات واحدهای آسیب‌دیده بیان کرد: از مجموع ۱۰۳ هزار واحد نیازمند تعمیر، عملیات تعمیر بیش از ۹۲ هزار واحد مسکونی به پایان رسیده است. امیدواریم تا پایان آبان‌ماه امسال، اتمام تعمیرات تمام ۱۰۳ هزار واحد را اعلام کنیم. رئیس بنیاد مسکن تصریح کرد: اجرای این حجم از عملیات در مدت‌زمان تعیین‌شده، حاصل تلاش شبانه‌روزی همکاران بنیاد مسکن در سراسر کشور و مشارکت مردم بوده است. خیرین و گروه‌های جهادی نیز در این مسیر مشارکت کردند تا روند تعمیر و بازسازی واحدهای آسیب‌دیده عملیاتی شود.

خواجهدلویی با اشاره به وضعیت واحدهای مسکونی تخریب‌شده به‌طور کامل گفت: حدود هزار و ۳۶۰ واحد در جریان جنگ به‌طور کامل تخریب شده‌اند. طراحی مجدد این واحدها انجام شده و آواربرداری آن‌ها نیز از سوی بنیاد مسکن صورت گرفته است.

پیامدهای جنگ بر زندگی مردم و گروه‌های آسیب‌پذیر مستندسازی شد

رئیس مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی ادامه داد: ششمین مسابقه عکس به موضوع جنگ رمضان اختصاص یافت و تلاش کردیم ابعاد مختلف این رویداد را پوشش دهیم. در این مسابقه، صرفاً به تخریب‌های کالبدی پرداخته نشد، بلکه پیامدهای جنگ بر زندگی مردم و وضعیت گروه‌های آسیب‌پذیر نیز مورد توجه قرار گرفت و تلاش کردیم همه ابعاد این رویداد را پوشش دهیم.

وی یادآور شد: در ادامه ششمین مسابقه و با توجه به وقوع جنگ رمضان، مؤسسه بار دیگر بر گزاری مسابقه عکس با محوریت این جنگ را در دستور کار قرار داد.

سوانح از سال ۱۳۸۹ آغاز شد. محور مسابقات اول و دوم، خانه‌های روستایی بود، اما از سومین دوره به بعد، تمرکز آن بر مخاطرات طبیعی از جمله سیلاب، زلزله، زمین‌لغزش و مخاطرات زمین‌شناختی و آب‌وهواشناختی قرار گرفت.

مؤسسه پژوهشی‌های سوانح طبیعی تصمیم گرفت این رویداد را از طریق زبان تصویر بازنمایی کند؛ چراکه جنگ ۱۲ روزه بحرانی انسانی و اجتماعی بود که آثار و پیامدهای متنوعی در ابعاد کالبدی و اقتصادی تا حوزه‌های روانی، اجتماعی و فرهنگی بر جامعه بر جای گذاشت.

رئیس مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی گفت: در مسابقه عکس جنگ رمضان، علاوه بر تخریب‌های کالبدی، پیامدهای جنگ بر زندگی مردم و گروه‌های آسیب‌پذیر در ابعاد روانی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی مستندسازی شد.

به گزارش خبرنگار مهر، سیدامیرحسین گرکانی، رئیس مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی، مراسم رونمایی از کتاب عکس و فیلم جنگ تحمیلی بسوم با عنوان «ایستادگی برای ایران»، با اشاره به روند برگزاری مسابقات عکس حوادث و سوانح اظهار کرد: مسابقات عکس حوادث و

مربوط به جبران خسارات انجام شده و بخشی دیگر همچنان در دست پیگیری است. وی با تشریح نحوه پرداخت کمک‌های بلاعوض به واحدهای تخریب‌شده اظهار کرد: بر اساس مصوبه دولت، برای واحدهایی که به‌طور کامل تخریب شده‌اند، به ازای هر مترمربع از زیربنای قبلی، ۲۵ میلیون تومان کمک بلاعوض در نظر گرفته شده است که پرداخت می‌شود. خواجهدلویی یادآور شد: این نخستین بار است که برای جبران خسارات ناشی از جنگ، کمک بلاعوض در نظر گرفته می‌شود. پیش از این، در حوادث و سوانح طبیعی، تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت می‌شد، اما دولت در جنگ ۱۲ روزه و جنگ ۴۰ روزه، پرداخت کمک‌های بلاعوض را نیز مصوب کرد. رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در پایان درباره جبران هزینه تعمیرات واحدهای آسیب‌دیده نیز خاطرنشان کرد: برای واحدهایی که نیازمند تعمیر هستند، متناسب با شدت خسارت و میزان تخریب، مبالغی برای هزینه‌های تعمیرات پرداخت شده است. این مبالغ بر اساس میزان خسارت، تا سقف ۱۸ میلیون تومان به ازای هر مترمربع از زیربنای واحد آسیب‌دیده تعیین شده است.

کوتاه به مسابقه اضافه شد؛ بنابراین، در کنار تصاویر عکاسان، آثار فیلم کوتاه نیز در این رویداد حضور دارند.

رئیس مؤسسه پژوهشی سوانح طبیعی در پایان خاطرنشان کرد: تصاویر دریافتی، ابعاد مختلف حوادث و خسارات ناشی از جنگ را به تصویر می‌کشند؛ از فاجعه میناب و شهادت رهبر انقلاب گرفته تا تخریب خانه‌های مسکونی، دانشگاه‌ها، آثار تاریخی و زیرساخت‌ها، تالش شده است ابعاد مختلف این جنگ در آثار ارائه‌شده پوشش داده شود تا مجموعه آثار مسابقه بتواند تصویری چندجانبه از ابعاد این رویداد ارائه کند.

بر همین اساس، فراخوان منتشر شد و مجدداً از عکاسان دعوت کردیم در این رویداد مشارکت کنند.

گرکانی با اشاره به افزایش چشمگیر آثار دریافتی در این دوره از مسابقات گفت: در جریان جنگ ۱۲ روزه، حدود ۲ هزار تا ۵۰۰ عکس دریافت کرده بودیم، اما در این مسابقه، حدود ۱۳ هزار و ۵۰۰ عکس از عکاسان به دست ما رسید که نشان‌دهنده افزایش قابل توجه آثار ارسالی است.

فاجعه میناب و تخریب آثار تاریخی در قاب عکس‌ها ثبت شد

وی ادامه داد: امسال همچنین یک بخش جنبی فیلم

قیمت نفت کاهش یافت

قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه بازار جهانی، به دلیل انتظار برای افزایش عرضه از سوی روسیه، کاهش یافت. به گزارش ایسنا، قیمت معاملات آتی نفت خام برنت با یک دلار و ۵۴ سنت معادل ۱.۴۷ درصد کاهش، به ۱۰۳ دلار و ۱۸ سنت در هر بشکه رسید. قیمت نفت خام وست تگزاس اینترمیدیت (WTI) آمریکا نیز با یک دلار و ۵۴ سنت معادل ۱.۶۸ درصد کاهش، ۹۰ دلار و ۳۱ سنت در هر بشکه معامله شد.

قیمت معاملات آتی گازوئیل در بورس ICE با ۳ درصد کاهش، به ۱۴۳۶ دلار در هر بشکه رسید. این کاهش پس از آن صورت گرفت که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، روز جمعه اعلام کرد روسیه بلافاصله بیش از ۳۰۰ هزار تن (۲.۲۵ میلیون بشکه) گازوئیل به بازارهای آمریکا و جهان عرضه خواهد کرد. ترامپ افزود: روسیه در نوامبر ۵۰۰ هزار تن دیگر و «بلافاصله پس از آن» یک میلیون تن دیگر عرضه خواهد کرد. این در حالی است که بر اساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی، پیش‌بینی می‌شود مصرف روزانه گازوئیل در سطح جهان نزدیک به ۲۹ میلیون بشکه باشد. رئیس‌جمهور آمریکا همچنین روز یکشنبه به‌طور غیرمنتظره اعلام کرد که اوکراین و روسیه بر سر آتش‌بس در حوزه انرژی توافق کرده‌اند، اما ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، گفت که همچنان منتظر مشاهده جزئیات این آتش‌بس است و روسیه نیز در این باره اظهارنظری نکرد.

تیم واتر، تحلیلگر ارشد شرکت «کی‌سی‌ام ترید» گفت: این اعلامیه‌ها تا حدی از فشار فوری بر عرضه کاسته است. او افزود: «هنوز پرسش‌هایی درباره اعتبار و دوام چنین آتش‌بسی وجود دارد و تا زمانی که شواهد روشن‌تری مبنی بر پایدار ماندن آن ارائه نشود، احتمالاً دامنه کاهش قیمت‌ها محدود باقی خواهد ماند.»

فاتح بیroll، مدیر اجرایی آژانس بین‌المللی انرژی، روز یکشنبه اظهار کرد: همه اعضا باید بررسی کنند که آیا آزادسازی مقادیر بیشتر گازوئیل ضروری است یا خیر و کشورهایی که هنوز مقادیر متعهد شده را به‌طور کامل تحویل نداده‌اند، باید روند آزادسازی باقی‌مانده را با اولویت دادن به گازوئیل تسریع کنند.

درگیری‌های خاورمیانه از قیمت نفت خام پشتیبانی کرد با این حال، درگیری‌ها در خاورمیانه همچنان از قیمت نفت خام برنت و حفظ آن در سطحی بالاتر از ۱۰۰ دلار در هر بشکه حمایت کرد. نیروهای مسلح یمن مسئولیت حمله روز شنبه به فرودگاه بین‌المللی ریاض را بر عهده گرفت؛ این در حالی است که مقامات سعودی از مجروح شدن تعدادی از افراد در حمله‌ای جدید به این فرودگاه در روز یکشنبه خبر دادند.

تحلیلگران بانک «گلدمن ساکس» به سرپرستی «ژن استروون» در یادداشتی اعلام کردند که پیش‌بینی خود را برای قیمت نفت خام برنت در دسامبر از ۸۵ دلار به ۹۰ دلار در هر بشکه افزایش داده‌اند. بر اساس گزارش رویترز، این تحلیلگران اظهار کردند: «احتمال تشدید دوباره تنش‌ها همچنان خطر قابل توجهی برای افزایش خالص قیمت‌ها ایجاد می‌کند.» آنها همچنین نرخ ریسک اضافی را اندکی بیش از ۲۰ دلار در هر بشکه برآورد کردند.

افزایش اعتبار کالابرگ در مهر ماه بدون ثبت‌نام

در پی بروز اختلال در سامانه برای ثبت خوداظهاری مضمولان طرح افزایش اعتبار کالابرگ، بر اساس پیگیری خبرنگار ایسنا افزایش ۵۰۰ هزار تومانی برای ۴۰ میلیون نفر در مهر ماه صورت خواهد گرفت. فرایند ثبت نام در حال انجام است، اما پرداخت این افزایش اعتبار از آبان‌ماه به بعد، منوط به تکمیل فرایند ثبت‌نام و تایید نهایی اطلاعات خواهد بود.

به گزارش ایسنا، هم‌زمان با افزایش اعتبار کالابرگ مددجویان ، سازمان برنامه و بودجه کشور طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد که افزایش اعتبار کالابرگ برای حدود ۴۰ میلیون نفر از هموطنان که مشمول طرح هستند، پس از تکمیل فرم خوداظهاری و ثبت درخواست انجام می‌شود و مهلت ثبت‌نام متقاضیان تا ساعت ۲۴ سه‌شنبه (۲۱ مهرماه) است. بنابراین، سرپرستان خانوارهای مشمول، لازم است با مراجعه به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند به نشانی my.gov.ir، فرم خوداظهاری و ثبت درخواست خود را تکمیل کنند. روز گذشته برخی متقاضیان با مراجعه به نشانی اعلام‌شده با خطاهای سامانه مواجه شدند که درباره علت این اختلال مسعود بیگلریان – معاون توسعه زیرساخت دولت هوشمند سازمان فناوری اطلاعات ایران – در گفت‌وگو با ایسنا، توضیح داد که بروز اختلال موقت در خدمات‌رسانی سامانه‌های مرتبط با پنجره واحد دولت هوشمند، ناشی از مشکلات شبکه‌ای است. اقدامات لازم برای برطرف شدن این اختلال در حال انجام است و روند بازگشت خدمات به وضعیت عادی در حال پیگیری است.

اختلال‌های سامانه که تا امروز ادامه دارد موجب شد نگرانی‌هایی ایجاد شود که در صورت عدم اظهار، احتمال حذف شدن افراد از طرح افزایش اعتبار کالابرگ وجود خواهد داشت که رئیس سازمان هدفمندی توضیح داد: مطلقاً این گونه نیست که بخواهیم بخشی از جامعه را با محدود کردن فرصت زمانی مشمول این طرح ندانیم، این ذهنیت وجود ندارد و در صورتی که تعداد افرادی که به هر دلیل موفق به ثبت اطلاعات خود نشده‌اند از حد مشخصی فراتر برود، امکان تمدید مهلت خوداظهاری وجود خواهد داشت. بر اساس پیگیری ایسنا از مسئولان مربوطه، برای حل ابهامات طرح و برطرف شدن مشکل سامانه مقرر شده است ۴۰ میلیون نفر (۱۸ میلیون و ۳۰۰ هزار خانوار) از شهروندان که پیامک دریافت کرده و مشمول این طرح هستند با توجه به برخی موضوعات مطرح شده بدون ثبت‌نام همه این افراد تحت شمول، در مهر ماه افزایش ۵۰۰ هزار تومانی اعتبار کالابرگ برایشان واریز شود، ولی فرایند ثبت‌نام متقاضیان در مهر ماه در حال انجام است و بر اساس زمانی که اعلام کردند مردم باید وارد سایت شده و اطلاعات خود را وارد کنند.

بر این اساس، قرار است پس از رفع ابهامات و حل مشکل سامانه، فرایند ثبت‌نام و خوداظهاری برای ۴۰ میلیون نفر مشمول طرح انجام شود و پس از تایید نهایی دستگاه مربوطه، مبلغ افزایش کالابرگ از آبان ماه برای این افراد واریز شود؛ یعنی ماه آینده افرادی که ثبت‌نام انجام داده و تایید شده باشند مشمول افزایش رقم کالابرگ خواهند شد.

همچنین فاطمه مهاجرانی – سخنگوی دولت – امروز در حاشیه برنامه‌ای در گفت‌وگو با صدا و سیما عنوان کرد که برای مهر ماه افزایش رقم کالابرگ را خواهیم داشت.

وام بازسازی کجا به صادرات میرسد؟

وام کافی نیست

است. تفکیک این دو مانع از آن میشود که همه تأخیرها به کمبود وام نسبت داده شوند.

یک مثال فرضی این منطق را روشن میکند. کارخانه‌ای میتواند با تعمیر یک خط، سفارش کوچک و نقدشوندهای را تحویل دهد؛ گزینه دیگر، بازسازی کامل کارخانه با زمان طولانیتر است. اگر سفارش کوچک حاشیه سود کافی داشته باشد و به تجهیزات مشترک آسیب نزند، اجرای مرحله‌ای میتواند بخشی از سرمایه در گردش مرحله بعد را فراهم کند. اما اگر تولید محدود کیفیت محصول نهایی را پایین بیاورد، این راه مناسب نیست. تصمیم باید بر مبنای جریان پول و استاندارد تحویل باشد، نه صرفاً تمایل به شروع سریعتر.

در سناریوی مساعد، اعتبار به موقع پرداخت میشود، تعمیر گلوگاه اصلی پایان مییابد و مشتری با سفارش محدود برمیگردد. در این حالت، توسعه ظرفیت باید به تدریج و هم‌زمان با وصول درآمد انجام شود. در سناریوی میانه، ماشین آماده است اما تأمین مواد یا حمل عقب میافتد؛ بنگاه به ذخیره نقدی و مذاکره دوباره درباره موعد تحویل نیاز دارد. در سناریوی نامساعد، بازار قبلی از دست رفته و هزینه تولید نیز بالا رفته است؛ بازسازی همان سبد محصول گذشته ممکن است توجیه اقتصادی نداشته باشد.

برندگان احتمالی این فرایند، واحدهایی هستند که پیش از دریافت پول، برنامه احیای قابل اندازه‌گیری دارند و تأمین‌کنندگان خدماتی که واقعا زمان توقف را کم میکنند. بازندگان احتمالی، بنگاهاییاند که هزینه‌های پراکنده را بدون ترتیب پرداخت میکنند یا برنامه فروششان صرفاً بر امید به بازگشت مشتریان قدیمی بنا شده است. این تقسیم‌بندی به معنای قضاوت درباره واحدهای مشخص نیست؛ تفاوت میان دو شیوه استفاده از منابع محدود را نشان میدهد.

تصمیم عملی امروز، تهیه یک صفحه برنامه احیاست: تجهیز گلوگاهی، هزینه راهاندازی، محصول نخست، مشتری نخست، تاریخ تحویل و زمان وصول. مدیر مالی باید کنار هر مرحله، منبع قطعی پرداخت را بنویسد و اعتبار مصوب را تا زمان دریافت، نقد موجود حساب نکند. مدیرعامل نیز باید یک مسئول برای هماهنگی تولید و فروش تعیین کند. وام بازسازی وقتی به صادرات میرسد که مسیر پول تا سفارش و از سفارش تا وصول، پیش از خرج شدن منابع روشن شده باشد.

دوره بازپرداختی که با چرخه واقعی سفارش هماهنگ نیست، حتی برای کارخانه‌ای با محصول رقابتی فشار ایجاد میکند. گلوگاه سوم، بازگشت مشتری است. خریدار خارجی لزوماً منتظر پایان تعمیر نمانده است. او کیفیت ثابت، زمان تحویل و استمرار عرضه مصوبات دیگری به ارزش ۲۶ میلیون دلار و ۱۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال سخن گفته شده است. این ارقام یک مرحله از بازسازی را نشان میدهند؛ نتیجه اقتصادی آنها زمانی روشن میشود که خط تولید راه بیفتد، سفارش تحویل شود و پول فروش برگردد. مصوبه اعتباری نیز باید از پرداخت واقعی تفکیک شود.

اهمیت خیر برای مدیر صنعتی در همین فاصله میان تأمین مالی و وصول درآمد است. کارخانه‌ای که بخشی از تجهیزاتش آسیب دیده، فقط با خرید ماشین تازه به نقطه قبل برنمیگردد. ممکن است تأمین‌کننده مواد اولیه نقدی کار کند، نیروی متخصص پراکنده شده باشد، مشتری خارجی تأمین‌کننده دیگری پیدا کرده باشد یا مسیر حمل تغییر کرده باشد. بنابراین بازسازی یک مسئله هم‌زمان فنی، تجاری و مالی است. اگر برنامه اعتبار فقط هزینه تعمیر را ببیند، بنگاه میتواند صاحب تجهیزات سالم شود و همچنان توان قبول سفارش نداشته باشد.

بازسازی باید یک واحد سنجش داشته باشد

اثر اقتصادی این حمایت، در صورت اجرای درست، حفظ حلقه‌های زنجیره تأمین است. راه افتادن یک صادرکننده میتواند خرید قطعه، خدمات فنی، بستهبندی و حمل را نیز فعال کند. با این حال اندازه این اثر را نمیتوان فقط از رقم اعتبار استنتاج کرد. زمان توقف، سهم قطعات وارداتی، دسترسی به ارز، وضعیت مشتری و سرعت پرداخت بر نتیجه اثر میگذراند. یک واحد ممکن است در چند هفته تولید محدود را آغاز کند و واحد دیگری برای بازگشت به کیفیت قبلی به زمان بیشتری نیاز داشته باشد.

برای سنجش پیشرفت، چهار عدد کافی است: ظرفیت قابل تحویل، سفارش تأییدشده، نقدینگی لازم تا وصول و زمان بازگشت پول. این اعداد باید به یک محصول یا یک خط مشخص مربوط باشند. عبارتهایی مانند «پیشرفت مناسب بازسازی» برای جلسه مدیریتی کافی نیستند. اگر ظرفیت آماده شده اما سفارش وجود ندارد، مسئله فروش است. اگر سفارش موجود است ولی مواد تأمین نشده، مسئله تأمین مالی عملیات

فرصت امروز: پرداخت تسهیلات به بنگاههای صادراتی آسیب‌دیده، دوباره پرسش مهمی را پیش روی اقتصاد ایران گذاشته است: چه زمانی پول بانکی به تولید قابل فروش تبدیل میشود؟ در خبر تازه حمایت از این واحدها، از پرداخت بیش از ۷۲ هزار میلیارد ریال و وجود مصوبات دیگری به ارزش ۲۶ میلیون دلار و ۱۲ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال سخن گفته شده است. این ارقام یک مرحله از بازسازی را نشان میدهند؛ نتیجه اقتصادی آنها زمانی روشن میشود که خط تولید راه بیفتد، سفارش تحویل شود و پول فروش برگردد. مصوبه اعتباری نیز باید از پرداخت واقعی تفکیک شود.

اهمیت خیر برای مدیر صنعتی در همین فاصله میان تأمین مالی و وصول درآمد است. کارخانه‌ای که بخشی از تجهیزاتش آسیب دیده، فقط با خرید ماشین تازه به نقطه قبل برنمیگردد. ممکن است تأمین‌کننده مواد اولیه نقدی کار کند، نیروی متخصص پراکنده شده باشد، مشتری خارجی تأمین‌کننده دیگری پیدا کرده باشد یا مسیر حمل تغییر کرده باشد. بنابراین بازسازی یک مسئله هم‌زمان فنی، تجاری و مالی است. اگر برنامه اعتبار فقط هزینه تعمیر را ببیند، بنگاه میتواند صاحب تجهیزات سالم شود و همچنان توان قبول سفارش نداشته باشد.

سه گلوگاه میان اعتبار و سفارش

گلوگاه نخست، تشخیص ترتیب بازسازی است. وقتی منابع محدودند، تعمیر همه بخشها به شکل هم‌زمان الزام‌پذیرین استفاده از پول نیست. مدیر باید بداند کدام تجهیز، بیشترین ظرفیت قابل فروش را آزاد میکند. یک دستگاه بستهبندی کوچک ممکن است مانع تحویل کل محصول باشد، در حالی که تعویض یک دستگاه بزرگ و گران فقط ظرفیت مازادی بسازد که فعلاً مشتری ندارد. معیار اقتصادی، ارزش تولید قابل تحویل پس از تعمیر است؛ صرف بزرگی خسارت یا قیمت ماشین، اولویت سرمایه‌گذاری را تعیین نمیکند.

گلوگاه دوم، سرمایه در گردش پس از راهاندازی است. خرید مواد، پرداخت دستمزد، انرژی، آزمایش محصول، بستهبندی و حمل معمولاً پیش از وصول درآمد انجام میشوند. اگر تمام تسهیلات صرف تجهیزات شود، این هزینه‌ها از منابع دیگری تأمین خواهند شد و ممکن است توقف تازه‌ای بسازند. بنگاه باید برنامه نقدینگی هفتگی داشته باشد و زمان اولین خروج پول را به زمان احتمالی نخستین دریافت وصل کند.

با آغاز فرایند خوداظهاری حدود ۴۰ میلیون نفر برای بررسی وضعیت اقتصادی خانوارها و افزایش احتمالی اعتبار کالابرگ، ابهاماتی درباره نحوه ثبت اطلاعات، اختلال سامانه و پیامدهای ثبت نکردن اطلاعات مطرح شده است؛ در این میان، رئیس سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها گفت که عدم ثبت اطلاعات به‌معنای حذف نیست و در صورت نیاز، مهلت خوداظهاری تمدید خواهد شد. به گزارش ایسنا، افزایش اعتبار کالابرگ الکترونیکی که پیش‌تر اجرای آن از نیمه مهرماه وعده داده شده بود، ابتدا برای خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی اجرایی شد. بر این اساس، اعتبار کالابرگ این خانوارها از یک میلیون تومان به یک میلیون و ۵۰۰ هزار تومان افزایش یافت. در همین راستا، یعقوب اندایش – معاون رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی – ۱۸ مهرماه از افزایش ۵۰۰ هزار تومانی اعتبار کالابرگ حدود ۱۱ میلیون نفر از مددجویان کم‌تاه امیداد امام خمینی(ره) و سازمان بهزیستی خبر داد و گفته بود که اعتبار کالابرگ این افراد افزایش یافته و حساب آنها شارژ شده است.

بررسی وضعیت اقتصادی خانوارها

هم‌زمان با افزایش اعتبار کالابرگ مددجویان ، سازمان برنامه و بودجه کشور طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد: افزایش کالابرگ برای حدود ۴۰ میلیون نفر از هموطنان که مشمولاین طرح هستند، پس از تکمیل فرم خوداظهاری و ثبت درخواست انجام می‌شود و مهلت ثبت‌نام متقاضیان تا ساعت ۲۴ سه‌شنبه (۲۱ مهرماه) است. بنابراین، سرپرستان خانوارهای مشمول، لازم است با مراجعه به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند به نشانی my.gov.ir، فرم خوداظهاری و ثبت درخواست خود را تکمیل کنند. بر این اساس، قرار است پس از رفع ابهامات و حل مشکل سامانه، فرایند ثبت‌نام و خوداظهاری برای ۴۰ میلیون نفر مشمول طرح انجام شود و پس از تایید نهایی دستگاه مربوطه، مبلغ افزایش کالابرگ از آبان ماه برای این افراد واریز شود؛ یعنی ماه آینده افرادی که ثبت‌نام انجام داده و تایید شده باشند مشمول افزایش رقم کالابرگ خواهند شد. همچنین فاطمه مهاجرانی – سخنگوی دولت – امروز در حاشیه برنامه‌ای در گفت‌وگو با صدا و سیما عنوان کرد که برای مهر ماه افزایش رقم کالابرگ را خواهیم داشت.

مشمولان با ابهاماتی همراه بود. در همین زمینه، حسن نوروزی – رئیس سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها – در گفت‌وگویی درباره جزئیات خوداظهاری و نحوه اجرای آن به ارائه توضیحاتی پرداخت. نوروزی در پاسخ به این پرسش که چرا فرایند خوداظهاری در دستور کار قرار گرفته است؟ گفت: هدف از این اقدام، ثبت اطلاعات افراد و خانوارهاست تا بر اساس داده‌های دریافتی، در ادامه امکان بازنگری در جامعه مشمولان و غیرمشمولان طرح فراهم شود.

وی درباره گروه‌های دریافت‌کننده پیامک نیز توضیح داد که ارسال پیامک‌ها بر اساس اطلاعات موجود و با در نظر گرفتن دهک‌های درآمدی انجام شده و پیامک‌های مربوط به این طرح با سرشماره Yaraneh.ir برای حدود ۴۰ میلیون نفر ارسال شده است.

مهلت ارسال پیامک‌ها و ابهام در ثبت درخواست

از روز گذشته برخی متقاضیان با مراجعه به نشانی اعلام‌شده با خطاهای سامانه مواجه شدند که درباره علت این اختلال مسعود بیگلریان – معاون توسعه زیرساخت دولت هوشمند سازمان فناوری اطلاعات ایران – در گفت‌وگو با ایسنا، توضیح داد: بروز اختلال موقت در خدمات‌رسانی سامانه‌های مرتبط با پنجره واحد دولت هوشمند، ناشی از مشکلات شبکه‌ای است. اقدامات لازم برای برطرف شدن این اختلال در حال انجام است و روند بازگشت خدمات به وضعیت عادی در حال پیگیری است. همچنین تعدادی از افراد اعلام کردند که از محل دقیق ثبت درخواست و نحوه تکمیل فرم خوداظهاری اطلاع ندارند. در این میان، برخی مددجویان کم‌تاه امیداد و سازمان بهزیستی نیز از دریافت نکردن پیامک خبر دادند.

رئیس سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها در واکنش به این مشکلات اعلام کرد: افرادی که هنوز پیامک دریافت نکرده‌اند، منتظر بمانند؛

چراکه فرایند ارسال پیامک‌ها تا پایان امروز ادامه خواهد داشت.

چه اطلاعاتی در فرم خوداظهاری درخواست می‌شود؟

به گفته نوروزی، در فرم خوداظهاری اطلاعاتی درباره وضعیت املاک و خودرو، مجموع درآمد ماهانه خانوار، وضعیت شغلی سرپرست خانوار و وجود بیماری‌های پر هزینه درخواست می‌شود. این اطلاعات قرار است مبنایی برای ارزیابی وضعیت اقتصادی خانوارها و شناسایی افرادی باشد که به حمایت‌های بیشتری نیاز دارند.

احتمال حذف وجود دارد؟

یکی از نگرانی‌های مطرح‌شده میان متقاضیان، احتمال حذف شدنشان از طرح افزایش اعتبار کالابرگ در صورت ثبت نکردن اطلاعات در مهلت تعیین‌شده است و معتقدند که مدنظر مسوولان همین است، رئیس سازمان هدفمندی توضیح داد: مطلقاً این گونه نیست که بخواهیم بخشی از جامعه را با محدود کردن فرصت زمانی مشمول این طرح ندانیم، این ذهنیت وجود ندارد. در صورتی که تعداد افرادی که به هر دلیل موفق به ثبت اطلاعات خود نشده‌اند از حد مشخصی فراتر برود، امکان تمدید مهلت خوداظهاری وجود خواهد داشت.

ضرورت اطلاع‌رسانی شفاف

با وجود آغاز فرایند خوداظهاری، اختلال‌های سامانه و نبود راهنمای روشن برای برخی متقاضیان، از جمله چالش‌های اجرای این طرح به شمار می‌رود. این مشکلات به‌ویژه برای افرادی که آشنایی کمتری با خدمات الکترونیکی دارند، می‌تواند روند ثبت اطلاعات را دشوار کند. از این‌رو، انتشار راهنمای دقیق درباره مراحل ثبت درخواست، اعلام نشانی رسمی سامانه، نحوه پیگیری وضعیت درخواست و اطلاع‌رسانی شفاف درباره مهلت ثبت اطلاعات و احتمال تمدید آن، می‌تواند به کاهش سردرگمی متقاضیان کمک کند.

اخبار

برندگان جایزه نوبل اقتصاد ۲۰۲۶ معرفی شدند

آکادمی سلطنتی علوم سوئد روز دوشنبه اعلام کرد: رابرت هال و مایکل وودفورد، دو پژوهشگر دانشگاهی آمریکایی، به‌دلیل پژوهش درباره «مبنای اقتصاد خرد تثبیت اقتصاد کلان»، برنده جایزه نوبل اقتصاد ۲۰۲۶ شدند. به گزارش ایسنا، این جایزه معتبر که نام رسمی آن «جایزه علوم اقتصادی بانک مرکزی سوئد به یاد آلفرد نوبل» است، آخرین جایزه نوبل سال جاری محسوب می‌شود و ارزش آن به ۱۲ میلیون کرون سوئد (۱.۲ میلیون دلار) می‌رسد.

این دو برنده، الگوهایی جدید اقتصاد کلان را توسعه دادند که توانایی ما برای اجرای سیاست‌های موثر تثبیت اقتصادی را بهبود بخشید. این الگوها امکان اجرای به‌موقع سیاست‌های مالی و پولی را فراهم می‌کنند که می‌توانند از شدت نوسانات زیان‌بار اقتصادی بکاهند.

جان هاسلر، رئیس کمیته جایزه علوم اقتصادی در بیانیه‌ای گفت: پژوهش‌های برندگان، مبنای نظری بنیاتی برای الگوهایی فراهم کرده‌است که اکنون بانک‌های مرکزی و دولت‌های سراسر جهان از آن‌ها استفاده می‌کنند. به کمک این الگوها، آمادگی بیشتری برای مقابله با شوک‌های اقتصادی، مانند بحران‌های انرژی یا تغییرات ناگهانی در میزان مصرف خانوارها، داریم. جایزه اقتصاد که نخستین بار در سال ۱۹۶۹ اهدا شد، یکی از پنج جایزه اصلی تعیین شده در وصیت‌نامه سال ۱۸۹۵ آلفرد نوبل، صنعتگر و مخترع دینامیت نیست، بلکه بانک مرکزی سوئد آن را بنیان‌گذاری کرده‌است.

بیشتر برندگان پیشین این جایزه اهل آمریکا بوده‌اند. تاکنون تنها سه زن این جایزه را دریافت کرده‌اند که آخرین آن‌ها کلودیا گلدین بود. وی در سال ۲۰۲۲، به‌دلیل پژوهش درباره تاثیر جنسیت بر دستمزد و اشتغال در آمریکا در طول زمان، برنده این جایزه شد.

تحلیلی از سوی موسسه اطلاعات علمی، زیرمجموعه شرکت «کلارویوت» (Clarivate)، پیش‌تر پژوهشگرانی را که در زمینه سیاست پولی، اقتصاد فناوری اطلاعات و نظریه تکاملی اقتصاد فعالیت می‌کنند، از گزینه‌های احتمالی دریافت این جایزه معرفی کرده بود.

بر اساس گزارش خبرگزاری رویترز، برندگان سال گذشته، جوئل موکیر، فیلیپ اگیون و پیتر هاویس، به‌دلیل پژوهش درباره «تخریب خلاق» و چگونگی کمک فناوری‌های جدید و روش‌های تولید به رشد اقتصادی و ارتقای سطح زندگی، این جایزه را دریافت کردند.

واگذاری ۷۰ هزار قطعه زمین روستایی به متقاضیان

رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی گفت: در چارچوب تکلیف قانونی بنیاد مسکن در برنامه هفتم ۷۰ هزار و ۳۰۰ قطعه زمین در روستاها واگذار و اطلاعات ۳۲۰ هزار واحد نیز در سامانه مربوطه بارگذاری شده است.

به گزارش ایسنا، منوچهر خواجه‌دلوویی در جریان امضای تفاهم‌نامه با بانک رسالت برای تأمین منابع مالی مسکن «خانه امید» اظهار کرد: در چارچوب تکلیف قانونی بنیاد مسکن برای تأمین زمین و مسکن روستایی در برنامه هفتم توسعه، تاکنون ۷۰ هزار و ۳۰۰ قطعه زمین در روستاها واگذار شده و اطلاعات ۳۲۰ هزار واحد نیز در سامانه مربوطه بارگذاری شده است. وی با بیان این‌که در برخی روستاها با محدودیت تأمین زمین مواجهیم افزود: در بخش قابل توجهی از روستاها زمین کافی از سوی منابع طبیعی در اختیار نیست و برای تأمین زمین مورد نیاز متقاضیان باید از طریق توافق با مالکان اقدام کرد.

رئیس بنیاد مسکن با بیان اینکه این بنیاد دستورالعملی برای توافق با مالکان تدوین کرده بود، گفت: دیوان عدالت اداری ابهاماتی را درباره این دستورالعمل مطرح کرده و در نتیجه، اجرای این بخش متوقف شده است. خواجه‌دلوویی ادامه داد: پیگیری‌ها برای رفع این ابهامات و تدوین مجدد چارچوب قانونی در حال انجام است تا امکان توافق با مالکان و اختصاص سهم مسکونی زمین‌های مورد توافق به متقاضیان روستایی فراهم شود. وی ابراز امیدواری کرد با تدوین چارچوب قانونی جدید، امکان تأمین زمین برای متقاضیان مسکن در اکثریت قریب به اتفاق روستاها فراهم شود.

جزئیات اجرای طرح خانه امید و آغاز ساخت ۱۰۵ هزار واحد
رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در بخش دیگری از صحبت‌های خود، با تشریح جزئیات طرح خانه امید گفت: در قالب این طرح ساخت ۲۰۰ هزار واحد مسکونی برای اقشار محروم پیش‌بینی شده که تاکنون عملیات اجرایی حدود ۱۰۵ هزار واحد آغاز شده است. وی با اشاره به شرایط بهرمنسدی از طرح خانه امید اظهار کرد: متقاضیان باید در گروه اقشار محروم قرار داشته باشند و پیش از این از امکانات دولتی در حوزه مسکن استفاده نکرده باشند؛ به این معنا که فرم «ج» آنها سبز باشد.

به گفته رئیس بنیاد مسکن، امکان استفاده از ظرفیت‌های این طرح برای متقاضیان واجد شرایط در سراسر کشور فراهم است و وزارت راه و شهرسازی مسئولیت تأمین زمین در شهرهای موجود و شهرهای جدید را برعهده دارد. زمین‌های مورد نیاز نیز به‌صورت رایگان در اختیار متقاضیان قرار می‌گیرد.

خواجه‌دلوویی با اشاره به برنامه‌ریزی انجام‌شده برای ساخت ۲۰۰ هزار واحد در قالب خانه امید افزود: بر اساس گزارش دریافتی تا روز شنبه، عملیات اجرایی حدود ۱۰۵ هزار واحد آغاز شده و روند اجرای طرح با سرعت مناسبی در حال پیشرفت است. اقساط ماهانه این واحدها نیز ۶ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان تعیین شده است.

وی درباره اقدامات انجام‌شده برای تأمین زمین مورد نیاز طرح گفت: بنیاد مسکن تفاهم‌نامه‌ای با سازمان ملی زمین و مسکن برای تأمین زمین ۵۰ هزار واحد مسکونی منعقد کرده است که ۲۵ هزار واحد از این تعداد در شهرهای جدید احداث خواهد شد. تأمین و واگذاری زمین در چارچوب این تفاهم‌نامه‌ها در حال انجام است.

رئیس بنیاد مسکن، مشارکت مستقیم متقاضیان در فرایند ساخت را از ویژگی‌های اصلی خانه امید دانست و توضیح داد: در این طرح، برخلاف برخی پروژه‌های متمرکز ساخت مسکن، خود مردم در فرایند ساخت واحدهای مسکونی مشارکت دارند و بنیاد مسکن نیز پیگیری امور مربوط به صدور پروانه و سایر مراحل اجرایی را برعهده گرفته است.

خواجه‌دلوویی ادامه داد: در بخش طراحی و مسائل فنی نیز با همکاری سازمان نظام مهندسی اقداماتی انجام شده و سیستم‌های سازه‌ای مشخصی برای ساخت واحدها طراحی شده است تا متقاضیان در صورت تمایل بتوانند از این الگوها استفاده کنند.

رئیس بنیاد مسکن در بخش دیگری از سخنان خود به حمایت از خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی اشاره کرد و گفت: برای متقاضیان واجد شرایطی که تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) یا سازمان بهزیستی قرار دارند، کمک بلاعوض ۴۰۰ میلیون تومانی برای ساخت مسکن پیش‌بینی شده است. وی اظهار کرد: در این زمینه با کمیته امداد و سازمان بهزیستی توافق‌نامه‌هایی منعقد شده است. به گفته وی، برای سال جاری توافق‌هایی درباره تأمین مسکن ۵۲ هزار واحد انجام شده و در قالب توافق با کمیته امداد نیز تأمین مسکن ۴۴ هزار واحد مورد توجه قرار گرفته است.

گرفته شود.

در سناریوی مساعد، منابع قابل استفاده میشوند، پرداخت بدون اختلال انجام میشود و محموله طبق موعده میرسد. بنگاه در این حالت میتواند ذخیره احتیاطی را با مشاهده تحویله‌ها به تدریج تنظیم کند. در سناریوی میانه، تأمین مالی انجام میشود ولی حمل یا ترخیص دیرتر است؛ برنامه باید انعطاف محصول و خرید مکمل را حفظ کند. در سناریوی نامساعد، استفاده از اعتبار با تأخیر جدی مواجه میشود. آن وقت سفارشهای فروش مبتنی بر محموله تأییدنشده، پیش از بقیه در معرض کسری قرار میگیرند. برندگان احتمالی، واردکنندگان و تولیدکنندگانند که اطلاعات مالی، فروشنده و اسناد اجرایی را پیشاپیش مرتب کرده‌اند و عرضه آینده را با موجودی واقعی اشتباه نمیگیرند. شرکتهای توزیعی دارای ثبت دقیق تاریخ ورود و خروج نیز بهتر میتوانند موجودی را میان مشتریان مدیریت کنند. در مقابل، بنگاههایی که خبر سیاستی را مستقیما به وعده تحویل تبدیل میکنند، ممکن است هم هزینه خرید اضطراری بدهند و هم اعتماد مشتری را از دست بدهند. این ریسک به اندازه بنگاه وابسته نیست؛ به نظم اطلاعات وابسته است.

برای مشتری پاییندست، سؤال اصلی از تأمین‌کننده باید درباره سند مرحله سفارش باشد. عبارت «رز در حال تأمین است» به تنهایی کافی نیست. لازم است موعده آمادهاسازی، وضعیت حمل، اعتبار قیمت و مسئول پاسخگویی مشخص شوند. پرسش دقیق، رابطه تجاری را خراب نمیکند؛ اگر با هدف برنامه‌ریزی مشتری مشترک مطرح شود، به تأمین‌کننده نیز کمک میکند وعده‌های بدهد که قابل اجراست. خریداری که فقط روی قیمت مذاکره میکند، ممکن است مهمترین هزینه خود یعنی وقفه تولید را نبیند.

اقدام امروز، ساختن جدول پوشش مواد برای چهار هفته پیش روست. برای هر ماده، موجودی قابل استفاده، مصرف هفتگی، تاریخ پایان پوشش، محموله در راه و اقدام جایگزین ثبت شود. مدیر مالی شرایط تسهیلات را مستقیما از بانک عامل بگیرد و مدیر خرید موعدها را با فروشنده کنترل کند. تصمیم درباره کاهش ذخیره یا افزایش تعهد فروش باید پس از این تطبیق انجام شود. ارزش خبر ارزی زمانی برای کسبوکار روشن میشود که آن را به برنامه ورود کالا و استمرار تولید ترجمه کند.

اقتصادی مورد انتظار، کاهش احتمال گسست عرضه در حلقههایی است که به اقلام وارداتی وابسته‌اند. اما کاهش قیمت مصرفکننده نتیجهای خودکار نیست. نرخ خرید، هزینه مالی، حمل، بیمه، مدت توقف و رقابت در توزیع همگی در قیمت نهایی حضور دارند. حتی اگر تأمین مالی آسانتر شود، افزایش یکی از این هزینه‌ها ممکن است بخشی از منفعت را جذب کند. برای همین نسبت دادن یک مسیر قطعی قیمت به خبر اعتباری، زود هنگام است. باید تحویل واقعی و هزینه تمام‌شده محموله‌های جدید مشاهده شود.

مدیر بنگاه باید هزینه تأمین را به دو بخش تقسیم کند: قیمت خود کالا و هزینه رسیدن آن به نقطه مصرف. بخش دوم شامل هزینه‌های آشکار و هزینه زمان است. هر روزی که پول خرج شده ولی کالا قابل استفاده نیست، توان پرداخت دیگری را محدود میکند. موجودی زیاد نیز هزینه نگهداری، افت کیفیت یا ضایعات دارد. انتخاب میان خرید فوری و انتظار برای مسیر جدید، بدون محاسبه این دو طرف ناقص است. پایبتنر بودن نرخ خرید به تنهایی نشان نمیدهد که معامله برای کارخانه ارزانتر تمام خواهد شد.

موجودی قطعی را از وعده جدا کنید

یک قاعده اجرایی ساده، طبقه‌بندی عرضه آینده بر اساس درجه قطعیت است. موجودی داخلی انبار در طبقه نخست قرار میگیرد. محموله‌ای که اسناد حمل معتبر دارد، در طبقه دیگری است. سفارش تأییدشده بدون حمل، پایبئنتر قرار میگیرد و پرونده اعتباری در حال بررسی هنوز عرضه آینده قطعی نیست. این طبقه‌بندی به معنای حذف سفارشهای نهایی‌نشده از برنامه نیست؛ آنها باید در سناریوی جایگزین حضور داشته باشند و به اندازه قطعیتشان در برنامه تولید وزن بگیرند.

مثال فرضی یک کارخانه را در نظر بگیریم که برای سه هفته مواد دارد و محموله بعدی احتمالا چهار هفته دیگر میرسد. پذیرش پرونده تأمین مالی، این یک هفته فاصله را خودبه‌خود پر نمیکند. مدیر میتواند درباره خرید محدود داخلی، جابهجایی ترکیب تولید یا مذاکره با مشتری برای تحویل مرحله‌ای بررسی کند. هر گزینه هزینه خود را دارد. گزینه‌ای مناسب است که با رعایت کیفیت و تعهدات، کمترین زیان ناشی از توقف را بسازد؛ تصمیم نباید صرفا بر خوشبینی به سرعت اجرای یک خبر

فرست امروز: خبر ابلاغ دستورالعمل تسهیلات ارزی ۶۰ میلیون دلاری برای واردات کالاهای اساسی، توجه فعالان زنجیره غذا را دوباره به تأمین مالی جلب کرده است. مطابق گزارش منتشرشده، منابع این تسهیلات از بانکهای عامل تأمین میشود و احراز وجود منابع پیش از صدور گواهی تخصیص مطرح شده است. این خبر میتواند نشانه تلاش برای استمرار تأمین باشد، اما برای مدیر خرید یک نتیجه فوری ندارد: اعلام امکان تأمین مالی، معادل رسیدن کالا به انبار نیست. متن کامل شرایط اجرایی و دامنه مشمولان باید از بانک عامل دریافت شود.

این فاصله برای کسبوکارهای غذایی حیاتی است. کارخانه خوراک، تولیدکننده مواد غذایی یا شبکه توزیع بر اساس تاریخ مصرف موجودی تصمیم میگیرد، نه تاریخ انتشار بخشنامه. اگر مدیر، خبر تأمین مالی را به منزله موجودی قطعی آینده بخواند، ممکن است خرید ضروری را عقب بیندازد و با کسری مواد روبه‌رو شود. اگر هم خبر را نادیده بگیرد و بیمحبا ذخیره بسازد، منابعش در کالا حبس میشود. مسئله اصلی، تشخیص مرحله واقعی سفارش و تبدیل آن به یک تقویم تحویل قابل اتکااست.

زنجیرهای که با تخصیص تمام نمیشود

از تقاضای اعتبار تا موجودی قابل استفاده، چند مرحله جدا وجود دارد: پذیرش پرونده، تعیین شرایط، احراز منابع، امکان پرداخت به فروشنده، آماده شدن محموله، حمل، ترخیص و انتقال به محل مصرف. برخی مراحل میتوانند همزمان پیش بروند و بعضی به پایان مرحله قبلی وابسته‌اند. تأخیر در هر کدام ممکن است برنامه تولید را جابهجا کند. بنابراین در گزارش مدیر خرید نباید همه سفارشهایی که «در جریان» هستند، یک وضعیت واحد داشته باشند. هر سفارش باید مدرک مرحله فعلی و یک موعده برآوردی داشته باشد.

علت اهمیت تأمین مالی بانکی این است که واردات، به خصوص در بازار پرنوسان، سرمایه زیادی را پیش از فروش داخلی درگیر میکند. واردکننده ممکن است مجبور شود به فروشنده تعهد بدهد، هزینه حمل بپردازد و دوره انتظار را تحمل کند. اعتبار میتواند فشار نقدینگی این دوره را کم کند، ولی ریسک اجرای معامله را حذف نمیکند. اگر فروشنده یا مسیر پرداخت آماده نباشد، اعتبار نیز به تنهایی کالا ایجاد نمیکند. طراحی حمایت مؤثر باید امکان استفاده از منابع را در کنار حجم اسمی آنها بسنجد. اثر

به گزارش ایسنا، بازار لوازم خانگی در ماه‌های اخیر تحت تاثیر هم‌زمان افزایش هزینه‌های تولید و محدود شدن قدرت خرید مصرف‌کنندگان قرار گرفته است؛ وضعیتی که بررسی دلایل آن، علاوه بر رصد شرایط فروش در بازار، مستلزم توجه به روند تأمین مواد اولیه، هزینه‌های تولید و سازوکار تعیین قیمت محصولات است.

خبرگزاری ایسنا در پرونده‌ای به بررسی ابعاد مختلف این بازار و چالش‌های پیش روی تولیدکنندگان، فروشندگان و مصرف‌کنندگان پرداخته است. در بخش‌های پیشین این پرونده، وضعیت بازار از منظر فعالان مراکز عرضه و مشکلات پیش روی فروشندگان و دیدگاه اتحادیه لساوزم خانگی درباره دلایل افزایش قیمت‌ها، وضعیت عرضه و تقاضا و مشکلات فعالان صنفی بررسی شد.

در ادامه این پرونده دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران، درباره تاثیر نوسانات ارزی، افزایش بهای مواد اولیه و هزینه‌های جانبی بر قیمت تمام‌شده محصولات توضیح داده و به موضوع داخلی‌سازی، وابستگی به برخی قطعات وارداتی و دشواری‌های تأمین مواد اولیه در شرایط فعلی پرداخته است.

وی درباره تاثیر نوسانات ارزی، افزایش بهای مواد اولیه و هزینه‌های جانبی بر قیمت تمام‌شده محصولات توضیح داده و به موضوع داخلی‌سازی، وابستگی به برخی قطعات وارداتی و دشواری‌های تأمین مواد اولیه در

ارز تا کالا فاصله دارد

معمای قیمت‌ها در بازار لوازم خانگی

شرایط فعلی پرداخته است.

نسرین اوجاقی - دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران - در گفت‌وگو با ایسنا، درباره دلایل افزایش قیمت لوازم خانگی اظهار کرد: بررسی رشد قیمت محصولات باید از چند بعد انجام شود؛ چراکه مواد اولیه، نرخ ارز، حقوق و دستمزد، سوخت و هزینه حمل‌ونقل همگی در قیمت تمام‌شده محصول اثرگذار هستند.

وی با استناد به گزارش‌های وزارت صمت و داده‌های بورس کالا گفت: طی یک سال منتهی به شهریور، نرخ دلار مبنای بانک مرکزی ۱۲۴ درصد افزایش داشته و در همین مدت قیمت پلی‌پروپیلن ۲۵۲ درصد، ABS حدود ۲۲۲ درصد، ورق گرم ۱۲۵ درصد، ورق گالوانیزه ۱۴۶ درصد و ورق سرد ۱۴۵ درصد رشد کرده است. علاوه بر افزایش قیمت مواد اولیه، رشد حقوق و دستمزد، سوخت و سایر هزینه‌های تولید نیز باید در محاسبه قیمت نهایی لحاظ شود. از سوی دیگر، بخشی از قطعات مورد نیاز صنعت از خارج تأمین می‌شود و افزایش نرخ ارز مستقیما هزینه تأمین این قطعات را بالا برده است.

دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی ایران همچنین با اشاره به افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل عنوان کرد که در پی محدودیت‌های ایجادشده در حمل دریایی، هزینه حمل بیش از ۲۸۲ درصد افزایش یافته و مجموع این عوامل، هزینه تولید را به شکل محسوسی بالا برده است.

اوجاقی درباره سازوکار قیمت‌گذاری لساوزم خانگی توضیح داد: قیمت محصولات بر اساس آنالیز هزینه‌ها و ساختار قیمت تمام‌شده تعیین می‌شود و شرکت‌های تولیدکننده متناسب با تغییر هزینه‌های تولید، قیمت محصولات خود را به‌روزرسانی می‌کنند. پس از تحولات اخیر و بر اساس دستورالعمل‌های مربوط به قیمت‌گذاری، قیمت‌های جدید نیز به اطلاع سازمان‌های ذیربط رسانده می‌شود. با این حال کاهش قدرت

مهاجرت به فیبر نوری بدون دریافت هزینه

شده است.

فتاحی با اشاره به ماده ۶۵ قانون برنامه هفتم پیشرفت اظهار کرد: بر اساس این قانون، دستگاه‌های اجرایی و عمومی موظف به همکاری در اجرای پروژه‌های توسعه فیبر نوری هستند و باید امکانات، مسیرها و زیرساخت‌های مورد نیاز را برای پیشبرد این طرح فراهم کنند. وی اختلاف‌نظر درباره تعرفه حفاری و برخی ملاحظات اجرایی را از جمله مسائل موجود در همکاری با شهرداری‌ها دانست و تأکید کرد: وزارت ارتباطات این موضوعات را از طریق تعامل با مدیریت شهری و استفاده از ابزارهای قانونی پیگیری می‌کند تا اجرای پروژه با سرعت بیشتری پیش برود. مشکلات شبکه سیار نیز ضرورت توسعه ارتباطات ثابت را افزایش داده است؛ ارتباطات سیار به منابع فرکانسی محدود وابسته است و افزایش مصرف و تراکم کاربران، به‌ویژه در مناطق پرتراکم شهری، می‌تواند محدودیت‌هایی در کیفیت و ظرفیت شبکه ایجاد کند.

وی افزود: در بسیاری از کشورها، سهم عمده ترافیک ارتباطی بر بستر شبکه‌های ثابت منتقل می‌شود؛ اما در ایران به دلیل محدودیت کیفیت و ظرفیت ارتباطات ثابت، سهم بیشتری از مصرف بر دوش شبکه سیار قرار گرفته است. توسعه فیبر نوری می‌تواند به تغییر این الگو، کاهش فشار بر شبکه موبایل و بهبود کیفیت خدمات ارتباطی کمک کند.

مشوق‌های مالی برای تسهیل اتصال کاربران

فتاحی در پاسخ به پرسشی درباره هزینه اتصال به فیبر نوری گفت: هزینه نهایی به تعرفه‌ها و بسته‌های ارائه‌شده از سوی اپراتورها بستگی دارد و یکی از چالش‌های موجود، افزایش هزینه تجهیزات مورد نیاز کاربران است. قیمت تجهیزات انتهایی شبکه، از جمله مودم‌های فیبر نوری، در یک سال گذشته افزایش قابل توجهی داشته و هزینه اولیه تهیه مودم و اجرای فیبر کشی داخل ساختمان می‌تواند برای بخشی از کاربران مانع استفاده از این فناوری باشد.

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با اشاره به برنامه‌های حمایتی وزارت ارتباطات اظهار کرد: طرح‌هایی برای ارائه مشوق به اپراتورها از محل منابع صندوق توسعه فیبر نوری طراحی شده است تا امکان ارائه بسته‌های تشویقی و تسهیل هزینه اتصال کاربران فراهم شود.

وی ارائه خدمات اتصال و بسته‌های حجیم اینترنت به‌صورت اقساطی را از جمله الگوهای قابل اجرا در این زمینه برشمرد و گفت: میزان استفاده اپراتورها از منابع حمایتی و تأثیر آن بر کاهش هزینه‌های کاربران به‌صورت مستمر رصد می‌شود تا این منابع در راستای هدف اصلی، یعنی افزایش اتصال مردم، هزینه شود. اپراتورها باید مشوق‌های دریافتی را به بهبود شرایط اتصال و تسهیل استفاده کاربران اختصاص دهند و عملکرد آنها در جلسات پایش پروژه بررسی می‌شود. در صورت عمل نکردن به تعهدات، ابزارهای نظارتی و مقرراتی برای برخورد با اپراتورهای متخلف در اختیار وزارت ارتباطات و سازمان تنظیم مقررات قرار دارد.

وی با اشاره به اینکه بخشی از هزینه‌های توسعه فیبر نوری مربوط به سرمایه‌گذاری اولیه، حفاری و تأمین تجهیزات است، افزود: توسعه صنعت تولید فیبر نوری و تجهیزات مرتبط در داخل کشور، علاوه بر کمک به پیشبرد پروژه، زمینه ایجاد اشتغال و شکل‌گیری زنجیره اقتصادی مرتبط با این فناوری را فراهم کرده است.

مهاجرت از کابل مسی به فیبر نوری بدون دریافت هزینه معاون وزیر ارتباطات در بخش دیگری از این گفت‌وگو، با تشریح تفاوت پروژه توسعه فیبر نوری با طرح مهاجرت از کابل مسی به فیبر نوری گفت: در کنار پروژه فیبر نوری منازل و کسب‌وکارها، پروژه ملی مهاجرت از کابل مسی به فیبر نوری نیز با اجرای شرکت مخابرات ایران در دستور کار قرار گرفته است. در پروژه توسعه فیبر نوری، امکان اتصال کاربران جدید به شبکه فراهم می‌شود؛ اما در پروژه مهاجرت، هدف آن است که بستر ارتباطی مبتنی بر کابل مسی به‌تدریج جمع‌آوری و ارتباطات بر بستر فیبر نوری برقرار شود.

وی در پاسخ به این پرسش که اگر کسی بخواهد برای اتصال به

فتاحی با اشاره به سابقه اجرای طرح‌های فیبر نوری در کشور گفت: طی حدود یک دهه گذشته، طرح‌هایی برای توسعه ارتباطات مبتنی بر فیبر نوری اجرا شده است؛ اما پروژه ملی فیبر نوری منازل و کسب‌وکارها (FTTH) از سال ۱۴۰۲ به‌صورت مشخص و با رویکردی ویژه در دستور کار قرار گرفت و در دولت سیزدهم اجرای آن آغاز شد. این پروژه از ابتدای فعالیت دولت چهاردهم نیز به‌عنوان یکی از اولویت‌های اصلی توسعه زیرساخت‌های ارتباطی دنبال شده است؛ با این تفاوت که در کنار ادامه توسعه پوشش، افزایش تعداد کاربران متصل به شبکه نیز در کانون توجه قرار گرفته است.

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با تشریح تفاوت پوشش و اتصال بیان کرد: ایجاد پوشش به معنای فراهم‌شدن امکان اتصال کاربر به شبکه در محدوده مشخص است؛ اما اتصال زمانی محقق می‌شود که کاربر از این امکان استفاده کند و ارتباط فیبر نوری برای او برقرار شود. در مراحل اولیه، تمرکز اصلی بر ایجاد پوشش، اجرای مسیرهای فیبر نوری، حفاری و نصب تجهیزات فعال و غیرفعال شبکه بود؛ اما در دولت چهاردهم، اصلاح مقررات و جهت‌دهی مشوق‌ها به‌گونه‌ای دنبال شده است که اپراتورها انگیزه بیشتری برای جذب کاربران و تبدیل پوشش ایجادشده به اتصال واقعی داشته باشند.

فتاحی با اشاره به نقش منابع حمایتی دولت در اجرای این پروژه گفت: توسعه شبکه فیبر نوری در مراحل ابتدایی با هزینه‌های سرمایه‌گذاری قابل توجهی همراه است و تأمین بخشی از منابع آن از سوی دولت، زمینه پیشبرد پروژه را فراهم کرده است. در ادامه نیز تلاش شده است با استفاده هدفمند از منابع صندوق توسعه فیبر نوری، مشوق‌ها به سمت افزایش اتصال کاربران هدایت شود.

وی از رشد بیش از ۵۰ درصدی اتصالات فیبر نوری نسبت به پیش از آغاز به کار دولت چهاردهم خبر داد و گفت: تعداد اتصالات از حدود ۳۵۰ تا ۲۶۰ هزار مورد به بیش از دو میلیون رسیده است؛ رشدی که می‌تواند به شکل‌گیری تدریجی بازار اقتصادی این فناوری و توسعه پایدار آن کمک کند.

بیش از ۵۰ درصد پیشرفت در ایجاد امکان اتصال

معاون وزیر ارتباطات در تشریح وضعیت فعلی شبکه اعلام کرد: در حال حاضر حدود ۱۷ میلیون خط تلفن ثابت مبتنی بر کابل مسی در کشور فعال است و از این تعداد، کمتر از هفت میلیون اتصال اینترنت ثابت مبتنی بر فناوری‌هایی مانند ADSL مورد استفاده قرار می‌گیرد؛ درحالی‌که تعداد اتصالات فیبر نوری از دو میلیون مورد فراتر رفته است.

وی با اشاره به هدف‌گذاری انجام‌شده در قانون برنامه هفتم پیشرفت اظهار کرد: بر اساس تکلیف قانونی، باید امکان اتصال ۲۰ میلیون واحد در کشور فراهم شود. در حال حاضر، پیشرفت پروژه از نظر ایجاد امکان اتصال در سراسر کشور از ۵۰ درصد فراتر رفته است.

فتاحی با تأکید بر اینکه همه پوشش ایجادشده لزوماً به اتصال تبدیل نمی‌شود، افزود: میزان تبدیل پوشش به اتصال در کشورهای مختلف تابع شرایط گوناگونی است و به عواملی مانند نیاز کاربران، صرفه اقتصادی، هزینه تجهیزات، کیفیت خدمات و رقابت میان اپراتورها بستگی دارد. توسعه پوشش، مسئولیت فراهم‌کردن امکان دسترسی را بر عهده دارد؛ اما برای افزایش اتصال باید موانع اقتصادی و اجرایی نیز برطرف شود تا کاربران متناسب با نیاز خود به استفاده از این فناوری ترغیب شوند.

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با اشاره به وضعیت ارتباطات در کلان‌شهرها گفت: یکی از چالش‌های مهم توسعه فیبر نوری، محدودیت‌های موجود در توسعه زیرساخت‌ها، به‌ویژه در شهرهای بزرگ است. در تهران و برخی کلان‌شهرها، صدور مجوزهای حفاری با موانعی روبه‌رو بوده و این موضوع بر سرعت اجرای پروژه تأثیر گذاشته است. توسعه شبکه فیبر نوری به اجرای مسیرهای زمینی و انجام حفاری نیاز دارد و مدیریت شهری در تسهیل این فرایند نقش مهمی ایفا می‌کند. در سایر مراکز استان‌ها و شهرها نیز مشکلاتی وجود داشته که با تعامل دستگاه‌های مسئول، بخشی از آنها برطرف

رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با تشریح آخرین وضعیت توسعه شبکه فیبر نوری کشور، از ثبت بیش از دو میلیون اتصال خبر داد و تأکید کرد که رویکرد وزارت ارتباطات در دولت چهاردهم، علاوه بر توسعه پوشش، بر افزایش اتصال کاربران و تسهیل دسترسی مردم به خدمات پرسرعت متمرکز شده است.

به گزارش ایسنا، حمید فتاحی، معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات، رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی و قائم‌مقام وزیر در امور ارتباطات، در یک برنامه تلویزیونی با تشریح ضرورت توسعه شبکه فیبر نوری، این پروژه را یکی از طرح‌های مهم زیرساختی کشور برای پاسخ‌گویی به افزایش مصرف کاربران، ارتقای کیفیت خدمات ارتباطی و فراهم‌کردن بستر توسعه اقتصاد دیجیتال دانست.

فتاحی با اشاره به قدمت زیرساخت‌های ارتباطات ثابت کشور اظهار کرد: زیرساخت ارتباطات ثابت در ایران طی حدود یک قرن گذشته عمدتاً بر پایه کابل‌های مسی توسعه یافته است و اکنون با توجه به فرسودگی تجهیزات، افزایش مصرف کاربران و ظهور فناوری‌های جدید، تغییر این بستر به فیبر نوری به ضرورتی اجتناب‌ناپذیر تبدیل شده است.

وی با بیان اینکه توسعه نسل‌های جدید ارتباطی متناسب با نیاز کاربران و نوع خدمات مورد استفاده انجام می‌شود، افزود: زیرساخت‌های قدیمی دیگر پاسخ‌گوی حجم فزاینده تبادل داده و نیازهای جدید ارتباطی نیستند و مهاجرت از کابل مسی به فیبر نوری، امکان ارتقای ظرفیت و کیفیت شبکه را فراهم می‌کند.

معاون وزیر ارتباطات، کاهش فرسودگی تجهیزات، جلوگیری از مشکلات ناشی از سرقت کابل‌های مسی، کاهش مصرف انرژی و بهینه‌سازی استفاده از فضا و نیروی انسانی را از دیگر مزایای این تغییر زیرساختی برشمرد و گفت: در برخی بخش‌ها، استفاده از زیرساخت‌های مبتنی بر فیبر نوری می‌تواند مصرف انرژی را تا حدود یک‌هشتم کاهش دهد.

وی افزایش سرعت و کیفیت ارتباطات را از مهم‌ترین مزایای این فناوری دانست و تصریح کرد: در مقایسه با بسترهای قدیمی، ظرفیت و سرعت ارتباطات مبتنی بر فیبر نوری می‌تواند تا صد برابر افزایش یابد و امکان ارائه خدمات متناسب با نیازهای روز کاربران را فراهم کند.

ظرفیت‌های جدید برای هوش مصنوعی، آموزش و خدمات سلامت رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی با اشاره به نیاز روزافزون فناوری‌های نوظهور به پهنای باند بیشتر گفت: بسیاری از کاربردهای جدید، به‌ویژه در حوزه هوش مصنوعی و خدمات محتوایی، به ظرفیت‌هایی فراتر از توان شبکه‌های مبتنی بر کابل مسی نیاز دارند. فتاحی افزود: در برخی مناطق، ظرفیت قابل ارائه از طریق فناوری‌های مبتنی بر کابل مسی و خدماتی مانند ADSL به حدود هفت تا هشت مگابیت بر ثانیه محدود است؛ درحالی‌که فیبر نوری امکان ارائه سرعت‌های ۵۰۰ مگابیت بر ثانیه تا یک گیگابیت بر ثانیه را فراهم می‌کند. توسعه این زیرساخت، علاوه بر ارتقای تجربه کاربران در استفاده از اینترنت، زمینه گسترش خدمات دیجیتال در حوزه‌های آموزش، بهداشت و درمان و سایر بخش‌های اقتصادی را فراهم می‌کند و شکل‌گیری بازار اقتصاد دیجیتال نیز به برخورداری از زیرساخت ارتباطی متناسب وابسته است.

معاون وزیر ارتباطات در پاسخ به پرسشی درباره کاربرد فیبر نوری در انتقال محتوای صوتی و تصویری و پخش تلویزیونی اظهار کرد: محتوای تصویری و ویدئویی، به‌ویژه در پخش زنده، به پهنای باند، سرعت و کیفیت بالاتری نیاز دارد و توسعه فیبر نوری می‌تواند ظرفیت لازم برای گسترش این خدمات را فراهم کند. حرکت به سمت استفاده گسترده‌تر از بسترهای ارتباطی پرسرعت، از الزامات توسعه روش‌های نوین توزیع و پخش محتواست؛ هرچند جایگزینی کامل زیرساخت‌های پخش سراسری مبتنی بر امواج رادیویی با شبکه‌های زمینی، به فراهم‌شدن زیرساخت مناسب و پرظرفیت نیاز دارد.

تغییر رویکرد وزارت ارتباطات؛ از توسعه پوشش به افزایش اتصال

فیبرنوری درخواست بدهد، هزینه اولیه آن چقدر خواهد بود؟ توضیح داد: هزینه اولیه و بعد از بستگی به مدل بستن‌های دارد که اپراتور تعریف می‌کند. به صورت میانگین در پروژه مهاجرت عملاً شرکت مخابرات ایران به صورت اجباری کابل های مسی را جمع آوری می کند و ارتباطات مبتنی بر فیبرنوری ایجاد می شود که اگر کاربران دسترسی به اینترنت نخواهند و همان ارتباط قدیمی تلفنی خودشان را بخواهند دیگر آن ارتباط قدیمی و مبتنی بر مس نیست که نیاز به مودم ابتدایی اینترنت داشته باشد. در آنجا هیچ هزینه‌ای از مشترکین دریافت نخواهد شد. اگر ارتباط تلفنی از کابل مسی به برگردان مهاجرت می کند یعنی به اصطلاح قدیم کابل برگردان می شود طبق مصوبان کمیسیون تنظیم مقررات و ارتباطات شرکت مخابرات ایران هیچ گونه وجهی از کاربران دریافت نمی‌شود و اگر جایی در پروژه برگردان از کاربران هزینه‌ای دریافت شده سامانه‌های نظارتی ما سامانه ۱۹۵ آماده اخذ گزارش کاربران هستند.

فتاحی تصریح کرد: اما اگر جایی کاربر نیاز به اینترنت داشته باشد چه در پروژه فیبرنوری (FTTH) که درخواست می‌دهد، چه در پروژه برگردان وقتی مبتنی بر فیبرنوری می‌شود، درخواست اینترنت دارد، هزینه مودم و فیبر کشی داخل ساختمان دریافت می‌شود که اعداد متفاوتی دارد.

به گفته قائم مقام وزیر ارتباطات، تا سال ۱۴۰۴ از هر اشتراکی دو میلیون تومان هزینه اتصال و ۲ تا ۳ میلیون تومان هزینه مودم دریافت می‌شد ولی اکنون این اعداد افزایش پیدا کرده است. البته بسته به مودمی که کاربر می‌خواهد استفاده کند قیمت آن از ۴ میلیون تومان به بالاست و قیمت تمام شده برای کاربر نهایی است و یکی از چالش‌ها این است که حداقل قیمت مودم نسبت به سال گذشته دو برابر شده است.

پایان برنامه هفتم؛ هدف‌گذاری توسعه پوشش ۲۰ میلیون واحد فتاحی با اشاره به زمان‌بندی اجرای پروژه ملی فیبر نوری گفت: مطابق قانون برنامه هفتم پیشرفت، هدف‌گذاری شده است که امکان اتصال ۲۰ میلیون واحد تا پایان این برنامه فراهم شود و وزارت ارتباطات تلاش می‌کند با رفع موانع اجرایی، روند پیشرفت پروژه را تسریع کند. موانعی مانند تأخیر در صدور مجوزهای حفاری، افزایش هزینه‌های اجرای پروژه، نوسانات اقتصادی، برخی اختلافات حقوقی و شرایط خاص کشور، از جمله عواملی بوده‌اند که بر روند اجرای طرح تأثیر گذاشته‌اند.

معاون وزیر ارتباطات همچنین با اشاره به برنامه شرکت مخابرات ایران برای مهاجرت از کابل مسی به فیبر نوری گفت: این شرکت برنامه دارد تا سال ۱۴۰۸ بخش قابل توجهی از این فرایند را به سرانجام برساند و بستر ارتباطات ثابت کشور به‌تدریج به سمت استفاده گسترده‌تر از فیبر نوری حرکت کند.

رشد اتصال مدارس، مراکز بهداشت و شبکه بانکی به فیبر نوری رئیس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی در پایان، توسعه اتصال مراکز عمومی و خدماتی را از دیگر محورهای اجرای پروژه فیبر نوری برشمرد و اظهار کرد: در اتصال مدارس، مراکز بهداشت و شبکه بانکی کشور، رشد قابل توجهی ثبت شده است. بیش از ۱۰ هزار مدرسه در کشور به شبکه فیبر نوری متصل شده‌اند و اتصال مراکز بهداشت، شبکه بانکی، دستگاه‌های اجرایی و دانشگاه‌ها نیز در برنامه توسعه این زیرساخت مورد توجه قرار دارد.

فتاحی با اشاره به تأکید رئیس‌جمهوری بر توسعه ارتباطات در حوزه آموزش و سلامت افزود: اتصال مدارس، مراکز بهداشت، دانشگاه‌های علوم پزشکی و سایر مراکز آموزشی و درمانی، از جمله محورهایی است که روند اجرای آن به‌صورت مستمر پیگیری می‌شود. توسعه شبکه فیبر نوری، علاوه بر ارتقای سرعت و کیفیت ارتباطات کاربران، لازم برای گسترش خدمات دیجیتال، کاهش فشار بر شبکه سیار و توسعه اقتصاد دیجیتال را فراهم می‌کند و تحقق این اهداف، مستلزم همکاری دستگاه‌های اجرایی، مدیریت شهری، اپراتورها و مشارکت کاربران در بهره‌گیری از این زیرساخت است.

اخبار

فاز دوم عملیات لکه گیری در شهرک صنعتی اشتهارد با ظرفیت ۱۵۰ تن آسفالت

کرج - اباصلت عابد: «آغاز عملیات لکه گیری فاز دوم در شهرک صنعتی اشتهارد: ۱۵۰ تن آسفالت برای لکه گیری و بازسازی آسفالت بلوارهای اصلی و مسیرهای شمال به جنوب در دستور کار قرار گرفت.» علی خدایار، مدیرعامل شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد، با اعلام آغاز اقدامات مرحله جدید عملیات بهسازی و نگهداری زیرساخت تهای شهری، از کلید خوردن فاز دوم پروژه لک هگیری در سطح شهرک صنعتی اشتهارد خبر داد.

خدایار گفت: این عملیات که با مصوبه هیئت محترم مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد صورت گرفته است، با هدف بهبود کیفیت سطوح و ارتقای استانداردهای نگهداری مسیرها، با ظرفیت اجرای ۱۵۰ تن آسفالت آغاز م یشود. وی گفت: در این مرحله، تمرکز عملیات بر روی مسیرهای شمال به جنوب بلوارهای اصلی و همچنین ورودی بلوارهای مختلف در سطح شهرک صنعتی خواهد بود. لازم به ذکر است که پیش از این، عملیات لک هگیری در مسیرهای غربی و شرقی بلوارهای اصلی شهرک با موفقیت به انجام رسیده و در حال حاضر، نوبت به تکمیل شبکه ارتباطی در محورهای اصلی جهت تسهیل تردد واحدهای تولیدی و خودروهای سنگین رسیده است. مدیرعامل شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد خاطر نشان کرد: همچنین، در پی مصوبه هیئت محترم مدیره شرکت، فرآیند انتشار آگهی مزایده برای فروش پساب تصفیه شده تصفی هخانه مرکزی شهرک صنعتی اشتهارد در دستور کار قرار گرفته اس ت. خدایار گفت: این اقدام با هدف بهره برداری بهینه از منابع آبی و بازیافت آب انجام میشود تا پساب تصفیه شده بتواند به عنوان یک منبع آب صنعتی ، مورد استفاده واحدهای فولادی مستقر در شهرک قرار گیرد. این طرح نه تنها به کاهش فشار بر منابع آب زیرزمینی کمک میکند، بلکه با ترویج اقتصاد چرخشی، گامی بلند در جهت توسعه پایدار شهرک صنعتی اشتهارد محسوب میشود .

مدیرکل راه و شهرسازی استان مرکزی:

المپیاد ورزشی وزارت راه و شهرسازی فرصتی برای تقویت همدلی و نشاط سازمانی است

اراک- فرناز امیدی: مدیرکل راه و شهرسازی استان مرکزی با تأکید برضرورت مشارکت فعال مجموعههای تابعه وزارت راه و شهرسازی در المپیاد ورزشی کشوری، این رویداد را فرصتی برای تقویت همدلی، تعامل و رقابت سالم میان کارکنان این مجموعه دانست. جلسه کارگروه توسعه مدیریت و منابع ذیل شورای هماهنگی راه و شهرسازی استان مرکزی، با حضور جواد لنجایی، مدیرکل راه و شهرسازی استان، معاونان و نمایندگان دستگاههای عضو این شورا برگزار شد.

جواد لنجایی دراین جلسه ضمن قدردانی از تلاش‌ها و زحمات کارکنان مجموعه وزارت راه و شهرسازی در استان مرکزی، بر ضرورت هماهنگی و برنامه‌ریزی منسجم برای حضور شایسته در المپیاد ورزشی کشوری تأکید کرد.

وی با اشاره به نقش گسترده مجموعه وزارت راه و شهرسازی در ارائه خدمات به مردم اظهار کرد: بخش قابل توجهی از مأموریت‌ها و خدمات زیرساختی و عمرانی استان بر عهده مجموعه وزارت راه و شهرسازی است و همکاران ما با تلاش مستمر، پیگیر امور و منافع مردم هستند؛ ازاین‌رو، تقویت روحیه همدلی، نشاط و همکاری میان کارکنان این مجموعه نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

مدیرکل راه و شهرسازی استان مرکزی گفت: المپیاد ورزشی فرصتی ارزشمند برای تقویت تعاملات بین‌بخشی، افزایش نشاط سازمانی و ایجاد رقابتی سالم میان کارکنان است و انتظار می‌رود تمامی دستگاه‌های عضو شورای هماهنگی با مشارکت فعال، زمینه حضور پرقدردن و شایسته تیم منتخب استان را فراهم کنند.

لنجایی ادامه داد: لازم است موضوع برگزاری این المپیاد، علاوه بر ابعاد اداری و اجرایی، از منظر منابع انسانی نیز مورد توجه جدی قرار گیرد تا با همکاری و مشارکت همه دستگاه‌ها، حضوری منسجم و موفق در این رویداد ورزشی داشته باشیم.

در این جلسه، هماهنگی‌های لازم برای تشکیل کمیته‌های تخصصی از جمله کمیته‌های فنی، داوری، فرهنگی و انضباطی انجام شد و مقرر گردید با برنامه‌ریزی مناسب، تیم منتخب استان مرکزی برای شرکت در مسابقات کشوری آماده و اعزام شود. المپیاد ورزشی کارکنان وزارت راه و شهرسازی در رشته‌های فوتسال، والیبال، تنیس روی میز، داژنال، طناب‌کشی و شنا، در دو بخش آقایان و بانوان برگزار خواهد شد.

مهدی مهرور، معاون استاندار البرز و فرماندار ویژه کرج:

تکیه اعظم برغان، نماد هویت مذهبی البرز در پارک ایران کوچک

می‌تواند بخشی از هویت تاریخی استان را به مخاطبان معرفی کند، گفت: پارک ایران کوچک فرصتی برای آشنایی مردم با تنوع فرهنگی ایران است و اضافه‌شدن نمادهای بومی البرز به این مجموعه، امکان معرفی دقیق‌تر ظرفیت‌های منطقه را به گردشگران و بازدیدکنندگان فراهم می‌سازد. مهرور با اشاره به پیشینه روستای برغان در حوزه تعزیه و آیین‌های مذهبی کشور خاطر نشان کرد: تکیه اعظم برغان از جمله جلوه‌های شناخته‌شده میراث آیینی این منطقه است و بازآفرینی آن در کرج، فرصتی برای انتقال این بخش از تاریخ فرهنگی البرز به نسل‌های جدید به شمار می‌رود.

وی با تأکید بر قابلیت‌های کاربردی این مجموعه تصریح

کرج - اباصلت عابد: معاون استاندار البرز و فرماندار ویژه شهرستان کرج، از تکیه اعظم برغان به‌عنوان ظرفیتی برای معرفی پیشینه مذهبی و آیینی استان یاد کرد و گفت: این مجموعه با قابلیت میزبانی از مراسم دینی، می‌تواند در کنار معرفی میراث فرهنگی البرز، به حفظ و تداوم سنت‌های مذهبی کمک کند. وی همچنین از قرار گرفتن روند ثبت روز کرج در تقویم رسمی کشور در مراحل پایانی خبر داد. در آیین افتتاح تکیه اعظم برغان در پارک ایران کوچک کرج، این طرح را اقدامی در راستای معرفی هویت فرهنگی و مذهبی استان البرز دانست و اظهار کرد: ایجاد این مجموعه با هدف تکمیل نمادهای فرهنگی پارک ایران کوچک و فراهم‌کردن زمینه شناخت بیشتر بازدیدکنندگان از داشته‌های تاریخی و آیینی البرز انجام شده است.

وی با اشاره به حضور نمادهایی از فرهنگ و سنت‌های مناطق مختلف کشور در پارک ایران کوچک افزود: با وجود تنوع آثار به‌نمایش‌گذاشته‌شده در این مجموعه، جای یک نماد شاخص از میراث بومی البرز خالی بوده، موضوعی که با همکاری شهرداری، شورای اسلامی شهر کرج و فرمانداری ویژه شهرستان کرج، زمینه اجرای طرح تکیه اعظم برغان را فراهم کرد.

فرماندار ویژه شهرستان کرج با بیان اینکه این مجموعه

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی خبر داد:

کسب رتبه نخست کشوری توسط شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی در ارزیابی شهر یورماه طرح مهتاب

بخش‌های مختلف شرکت است. وی افزود: اجرای طرح مهتاب صرفاً به انجام اقدامات مقطعی محدود نمی‌شود، بلکه استمرار پایش، شناسایی موارد دارای اولویت، رسیدگی به انشعابات غیرمجاز، کنترل و بررسی لوازم اندازه‌گیری و پیگیری موارد مرتبط با کاهش تلفات، از جمله اقداماتی است که در این طرح دنبال می‌شود. مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق استان مرکزی با اشاره به نقش نیروهای عملیاتی و مدیریتی در تحقق اهداف طرح مهتاب بیان کرد: بخش مهمی از نتایج به‌دست‌آمده، حاصل

مدیرعامل شرکت گاز استان اعلام کرد:

آمادگی شبکه گاز آذربایجان شرقی برای فصل سرما با تقویت طرح‌های زیرساختی

ایستگاه‌های گاز استان به سامانه‌های پایش و مانیتورینگ آنلاین مجهز شده‌اند و نوسانات فشار گاز به صورت مستمر رصد و سناریوهای مدیریت بحران پیاده‌سازی می‌شود. شیخی بیرامون وضعیت پایداری گاز در زمستان گفت: فرآیند گازرسانی منکی بر زنجیره تولید، پالایش، انتقال و توزیع است و با توجه به ضرورت مدیریت ناترازی انرژی، تمهیدات پدافندی و اقدامات پیشگیرانه ویژه‌ای متناسب با موقعیت جغرافیایی هر شهرستان اتخاذ شده است تا جریان گاز بخش خانگی بدون اختلال تداوم یابد.

وی مدیریت مصرف را رمز عبور ایمن از زمستان برشمرد و خاطرنشان کرد: سال گذشته با مشارکت مردم در پویش «دو درجه کمتر» و کاهش ۱۰ درصدی مصرف، ۴۷۵ میلیون

با تثبیت جایگاه ممتاز بهره وری کشاورزی؛

مدیر برتر کشاورزی کشور از آذربایجان شرقی انتخاب شد

در راستای افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی، حفظ و پایداری تولید و تامین امنیت غذایی، لوح تقدیر و تندیس غلامرضا نوری، وزیر جهادکشاورزی، را درپافت کرد و به عنوان مدیر برتر بخش کشاورزی کشور مورد تقدیر قرار گرفت. غلامرضا نوری، وزیر جهادکشاورزی، در تقدیرنامه اهدایی به شهرام شفیعی، کشاورزی را بستری برای تولید، اشتغال

کرد: تکیه اعظم برغان می‌تواند علاوه بر کارکرد نمادین و فرهنگی، میزبان برنامه‌های مذهبی و آیینی در مناسبت‌های مختلف، از جمله ایام محرم و شب‌های قدر باشد و به حفظ پیوند میان سنت‌های دینی و زندگی اجتماعی شهروندان کمک کند. معاون استاندار البرز در ادامه، از مشارکت مجموعه‌های اجرایی و عوامل مؤثر در شکل‌گیری این طرح قدردانی کرد و بر ضرورت هم‌افزایی دستگاه‌های مسئول برای گسترش امکانات فرهنگی و مذهبی و بهره‌برداری مناسب از ظرفیت‌های موجود در شهر کرج تأکید کرد. مهرور در بخش دیگری از سخنان خود، درباره آخرین وضعیت پیگیری ثبت روز کرج در تقویم رسمی کشور اظهار کرد: اقدامات لازم برای تحقق این موضوع انجام شده و روند مربوط، پس از طی مراحل و مصوبات قانونی، به مراحل پایانی رسیده است. وی ابراز امیدواری کرد این فرایند در آینده نزدیک به نتیجه برسد و روز کرج در تقویم رسمی کشور به ثبت برسد. فرماندار ویژه شهرستان کرج در پایان تأکید کرد: ثبت این مناسبت می‌تواند زمینه معرفی گسترده‌تر پیشینه تاریخی، توانمندی‌های فرهنگی و ظرفیت‌های اجتماعی کرج را فراهم کند و فرصتی برای تقویت هویت شهری، افزایش شناخت عمومی از گذشته این شهر و تحکیم همبستگی میان شهروندان باشد.

حضور نیروها در میدان، دقت در شناسایی و رسیدگی به موارد و هماهنگی میان مدیریت‌ها و واحدهای مختلف شرکت است. نیکویی ادامه داد: کسب رتبه نخست کشوری در ارزیابی شهر یورماه، مسئولیت مجموعه را برای حفظ این جایگاه و ارتقای مستمر عملکرد افزایش می‌دهد و ضروری است اقدامات مؤثر انجام‌شده با جدیت ادامه پیدا کند.

وی با تأکید بر اهمیت کاهش تلفات شبکه اظهار کرد: کاهش تلفات، علاوه بر آثار فنی و اقتصادی، در استفاده بهینه از ظرفیت شبکه و صیانت از منابع انرژی نیز مؤثر است و اجرای طرح‌هایی مانند مهتاب باید با نگاه دقیق، هدفمند و مبتنی بر اطلاعات و اولویت‌های شبکه دنبال شود.

نیکویی گفت: طرح مهتاب با محوریت اقدامات هدفمند در حوزه کاهش تلفات، شناسایی و ساماندهی انشعابات غیرمجاز، کنترل و بررسی لوازم اندازه‌گیری و صیانت از شبکه توزیع برق اجرا می‌شود و نتایج آن در چارچوب شاخص‌های تعیین‌شده مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. در ادامه این مراسم، از مدیران و کارکنانی که در شش ماه نخست سال در ارزیابی‌های طرح مهتاب موفق به کسب رتبه‌های برتر شده بودند، به پاس تلاش و عملکرد مؤثر آنان با اهدای لوح تقدیر تجلیل شد.

مترکمعب گاز در استان صرفه‌جویی شد که این حجم نقش تعیین‌کننده‌ای در کنترل افت فشار شبکه ایفا کرد. امسال نیز با اجرای پویش «هر خانه، یک اتاق گرم»، تنظیم دمای رفاه (۱۸) تا ۲۱ درجه)، استفاده از پوشش مناسب و کاهش ۲۰ درصدی مصرف، می‌توان ناترازی را مدیریت و پایداری شبکه را تضمین کرد.

وی با اشاره به اینکه ۷۰ درصد مشتریان استان الگوی مصرف متعادل دارند، یادآور شد: بر اساس نظام تعرفه گذاری پلکانی، مشترکانی که مصرف خود را بهینه‌سازی کنند از قبوض گاز رایگان (پاداش صرفه‌جویی) بهره‌مند می‌شوند و در مقابل، بر مصرف‌ها مشمول پالائزی خواهند بود. مدیرعامل شرکت گاز استان آذربایجان شرقی در تشریح طرح‌های ملی بهینه‌سازی انرژی گفت: بهسازی رایگان موتورخانه‌ها، جایگزینی بخاری‌های با پادزی بالا، استانداردسازی گرمایش مدارس و اجرای طرح آموزشی «همیار گاز» از برنامه‌های کلیدی شرکت است که با هدف کاهش هدررفت انرژی در استان پیگیری می‌شود. شیخی در پایان با تأکید بر اینکه گاز زیرساخت حیاتی بخش‌های مولد از جمله نیروگاه‌های برق است، یادآور شد: همراهی و مشارکت شهروندان در مصرف بهینه انرژی، مانع از محدودیت گاز صنایع و نیروگاه‌ها شده و از تبعات اقتصادی و اجتماعی ناشی از آن جلوگیری خواهد کرد.

و حفظ امنیت غذایی و نمادی از هم‌گرایی خرد و تلاش مجاهدانه در مسیر آبادانی و بالندگی ایران توصیف کرده است. در متن این تقدیرنامه آمده است: کشاورزی نه تنها بستری برای تولید، اشتغال و حفظ امنیت غذایی است که نمادی از هم‌گرایی خرد و تلاش مجاهدانه در مسیر آبادانی و بالندگی میهن عزیزمان ایران است. آغاز سال زراعی تجدید عهدی است برای تداوم این مسیر حیاتی و بهره‌وری از دانش و تجربه در کنار همت کشاورزان و متخصصان این سرزمین کهن.

بدین‌وسیله مراتب تقدیر خود را بابت تلاش‌های ارزشمندتان در راستای افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی، حفظ و پایداری تولید، تامین امنیت غذایی ابراز نموده، برایتان از درگاه خداوند متعال سلامتی و توفیق روزافزون مسئلت می‌نمایم. در بخش دیگری از این آیین، از صادق نادری، معاون بهبود تولیدات گیاهی سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان شرقی، نیز به‌عنوان معاون بهبود تولیدات گیاهی برتر در سطح کشور با اهدای لوح تقدیر و تندیس تجلیل شد.

هوش مصنوعی چه بلایی بر سر کدنویس ها خواهد آورد؟

نویسنده: علی آل علی

یک روایت ساده انگارانه و فریبنده طلوع هوش مصنوعی مولد را به عنوان نافوس مرگ برای حرفه برنامه نویسی به تصویر می کشد. در این داستان ماشین های هوشمند به طور جادویی کدهای بی نقص و پیچیده ای را براساس یک درخواست به زبان ساده انسانی تولید کرده و حضور توسعه دهندگان نرم افزار را منسوخ و بیکار می سازند. این نگاه اگرچه جذابیت ژورنالیستی دارد، اما یک سوء تفاهم بنیادین از ماهیت واقعی نرم افزار و نقش یک توسعه دهنده مدرن را آشکار می سازد. ظهور ماشین حساب های قدرتمند، نه تنها ریاضی دانان را از صحنه حذف نکرد، بلکه با به دوش کشیدن بار محاسبات طاقوت فرسا، به آنها اجازه داد تا بر روی حل مسائل انتزاعی تر و پیچیده تر تمرکز کنند. به همین ترتیب، هوش مصنوعی در حال تبدیل شدن به قدرتمندترین ماشین حساب در تاریخ کدنویسی است، ابزاری که نه به عنوان یک جایگزین، که به عنوان یک همکار فوق العاده باهوش عمل خواهد کرد و ارزش یک کدنویس بزرگ را از توانایی نوشتن خطوط کد به توانایی معماری سیستم های پیچیده، پرسیدن سوالات درست و قضاوت استراتژیک تغییر خواهد داد.

از تولیدکننده کد به معمار سیستم

در گذشته، بخش قابل توجهی از زمان یک توسعه دهنده صرف نوشتن کد دیگ بخار می شد، قطعات کد تکراری و استاندارد که برای ساختن هر نرم افزاری ضروری هستند، اما ارزش خلاقانه کمی دارند. ابزارهای هوش مصنوعی به سرعت در حال بلعیدن این بخش از کار هستند.

آنها می توانند در چند ثانیه، یک تابع کامل بنویسند، کدی را برای اتصال به یک پایگاه داده تولید کنند یا یک قطعه کد را به زبانی دیگر ترجمه نمایند. این اتوماسیون، به طور متناقضی، ارزش مهارت های سطح بالاتر یک توسعه دهنده را به شدت افزایش می دهد. وقتی تولید کد به یک کالا تبدیل شود، ارزش اصلی دیگر در نوشتن نیست، بلکه در معماری است، یعنی توانایی دیدن تصویر بزرگ، طراحی یک سیستم پیچیده و قابل نگهداری، انتخاب فناوری های مناسب و درک عمیق بدهستان های میان عملکرد، امنیت و مقیاس پذیری. هوش مصنوعی یک آجرپز فوق العاده سریع است، اما همچنان به یک معمار چیره

دست نیاز دارد تا نقشه ساختمان را طراحی کند.

در توسعه پلتفرم های ابری عظیمی مانند خدمات وب آمازون هزاران مهندس نرم افزار با یکدیگر همکاری می کنند. وظیفه اصلی یک مهندس ارشد در این تیم ها هرگز نوشتن تمام خطوط کد نبوده است. وظیفه اصلی او، طراحی معماری سرویس هاست، تصمیم گیری درباره نحوه تعامل اجزای مختلف با یکدیگر، تضمین پایداری سیستم تحت فشارهای غیرقابل تصور و پیش بینی چالش های آینده. اکنون با ظهور دستیارهای هوش مصنوعی این مهندس ارشد می تواند بخش های استاندارد کد را به همکار هوش مصنوعی خود واگذار کرده و تمام انرژی ذهنی خود را بر روی همین چالش های معماری متمرکز نماید. هوش مصنوعی، او را از یک نوازنده که باید تمام نت ها را خودش اجرا کند، به یک رهبر ارکستر تبدیل می کند که بر هماهنگی و هارمونی یک سیستم بسیار پیچیده تر نظارت دارد.

مهندسی فرمان: هنر گفت و گوی دقیق با ماشین

با ورود هوش مصنوعی به چرخه توسعه نرم افزار، یک مهارت جدید و حیاتی در حال ظهور است، مهارت گفت و گو با ماشین. توانایی یک توسعه دهنده برای دریافت خروجی باکیفیت و دقیق از یک دستیار هوش مصنوعی، مستقیماً به توانایی او در ارائه یک فرمان (prompt) واضح، زمینه مند و بی ابهام بستگی دارد.

این مهارت، فراتر از نوشتن یک جمله ساده است، این یک فرآیند تکرار شونده از پرسیدن، اصلاح کردن و هدایت کردن ماشین به سمت راه حل مطلوب است. یک توسعه دهنده بزرگ، باید مانند یک کارآگاه خبره عمل کند، او باید بداند که چگونه با طرح سوالات درست، هوش مصنوعی را به سمتی هدایت کند که نه تنها یک کد کارآمد، بلکه یک کد امن، خوانا و قابل نگهداری را تولید نماید. این مهارت، دانش فنی عمیق را با وضوح ارتباطی ترکیب کرده و به یک اهرم قدرتمند برای افزایش بهره وری تبدیل می شود. توسعه دهندگان در شرکت هایی مانند گیت هاب که افزونه این ابزار برای ابزارهای هوش مصنوعی را ساخته اند، پیشگامان استفاده از این مهارت جدید هستند. آنها از این ابزار نه به عنوان یک جعبه سیاه جادویی، که به عنوان یک شریک مکالمه استفاده می کنند. یک توسعه دهنده ممکن است با نوشتن یک توضیح کوتاه و دقیق درباره

هدف یک تابع، کار را آغاز کند. هوش مصنوعی یک پیشنهاد اولیه را ارائه می دهد. سپس، توسعه دهنده با افزودن جزئیات بیشتر، مشخص کردن موارد خاص (مانند نحوه مدیریت خطاها) و درخواست اصلاحات، این کد اولیه را به تدریج به یک راه حل قوی و صنعتی تبدیل می کند. این فرآیند، شبیه به کار یک کارگردان با یک بازیگر بااستعداد اما خام است. کارگردان (توسعه دهنده) باید دیدگاه خود را به وضوح منتقل کند تا بازیگر (هوش مصنوعی) بتواند بهترین عملکرد خود را ارائه دهد.

قضاوت استراتژیک در دریایی از احتمالات

یکی از شگفت انگیزترین قابلیت های هوش مصنوعی مولد، توانایی آن در ارائه سریع چندین راه حل متفاوت برای یک مسئله واحد است اما این خود، یک چالش جدید را به وجود می آورد، کدام یک از این راه حل ها «بهترین» است؟ بهترین، لزوماً به معنای کوتاه ترین یا سریع ترین کد نیست.

بهترین راه حل، آنی است که با اهداف بلندمدت کسب و کار، محدودیت های فنی موجود و اصول معماری سازمان، بیشترین همخوانی را داشته باشد. اینجاست که نقش «قضاوت استراتژیک» توسعه دهنده، حیاتی تر از همیشه می شود. یک توسعه دهنده ارشد باید بتواند پیامدهای هر گزینه پیشنهادی را از نظر مقیاس پذیری، امنیت، هزینه های نگهداری و تجربه کاربری ارزیابی کند. هوش مصنوعی می تواند احتمالات را تولید کند، اما همچنان به خرد و تجربه انسانی نیاز دارد تا بهترین احتمال را انتخاب نماید.

در صناعی با ریسک بالا مانند فناوری های مالی یا هوا فضا، این مهارت قضاوت، اهمیتی مرگ و زندگی دارد. یک مهندس نرم افزار در شرکت اسپیس اکس، می تواند از هوش مصنوعی برای تولید کدی که مسیر یک موشک را محاسبه می کند، کمک بگیرد. هوش مصنوعی ممکن است چندین الگوریتم مختلف را پیشنهاد دهد که همگی از نظر ریاضی درست هستند.

اما این مهندس انسانی است که باید با درک عمیق از فیزیک، محدودیت های سخت افزاری و پروتکل های ایمنی، قضاوت کند که کدام یک از این الگوریتم ها در شرایط دنیای واقعی، قابل اعتمادتر و امن تر است. در این سناریو، هوش مصنوعی بار محاسباتی را کاهش می دهد، اما بار مسئولیت و قضاوت نهایی را به طور کامل بر دوش

است که چرا باید خرید متری انجام شود؟ وی تصریح کرد: وقتی مبیاعه نامه وجود دارد، می توان معامله مشخصی انجام داد. برای مثال، فرد می تواند یک واحد ۴۰ متری را خریداری کند و پرداخت بهای آن را در یک بازه سه ساله تعریف کند. در این صورت، موضوع معامله مشخص است و خریدار می داند چه ملکی را خریداری می کند و بابت چه چیزی پول می پردازد. محرمی افزود: اما در خرید متری، موضوع معامله نامعین است و مشخص نیست ملکی که فرد برای آن هزینه می کند، در آینده دقیقاً کجا، چه زمانی، به چه شکل و در کدام طبقه قرار خواهد گرفت. در واقع، ما روشی را که درست بوده، ممنوع اعلام کرده ایم. این وضعیت ناشی از یک اشتباه محاسباتی و قانون گذاری در حوزه فروش و پیش فروش ملک است و همین موضوع نیز تأثیر قابل توجهی بر قیمت گذاری و روند قیمت مسکن دارد. وی با اشاره به پیش بینی بارگذاری قانون پیش فروش مسکن در سامانه کاتب، گفت: قرار بود قانون پیش فروش مسکن در این سامانه بارگذاری شود، اما الزامات و زیرساخت های لازم برای

انسان می گذارد و نقش او را مهمتر و حیاتی تر از همیشه می سازد. **مرز نهایی هوش انسانی** نوشتن کد، تنها بخشی از فرآیند توسعه نرم افزار است. بخش بزرگ تر، پیچیده تر و اغلب نامیدکننده تر آن، فرآیند اشکال زدایی است، یعنی یافتن و رفع خطاهایی که در یک سیستم پیچیده رخ می دهد. هوش مصنوعی می تواند در شناسایی خطاهای نحوی ساده بسیار خوب عمل کند، اما زمانی که یک خطا ناشی از یک تعامل غیرمنتظره میان چندین بخش مختلف از یک سیستم بزرگ باشد، اینجاست که شهود، تجربه و توانایی مدل سازی ذهنی یک توسعه دهنده انسانی، بی رقیب باقی می ماند. اشکال زدایی، یک فرآیند علمی و کارآگاهی است که نیازمند فرضیه سازی، آزمایش و یک درک عمیق از کل سیستم است. هوش مصنوعی می تواند سرنخ ها را فراهم کند، اما این کارآگاه انسانی است که باید با کنار هم گذاشتن این سرنخ ها، مجرم اصلی را پیدا کند.

مهندسان در شرکت نتفلیکس که مسئولیت پایداری یکی از بزرگ ترین پلتفرم های پخش ویدئوی جهان را برعهده دارند، در این زمینه استاد هستند. وقتی یک قطعی یا کندی در سرویس رخ می دهد، مشکل به ندرت در یک خط کد مشخص نهفته است. مشکل اغلب یک آبشار پیچیده از رویدادهاست که در شبکه ای از هزاران میکروسرویس رخ داده است. یک مهندس ارشد در نتفلیکس، با تکیه بر سال ها تجربه، یک «حس» و یک مدل ذهنی از نحوه رفتار سیستم در شرایط بحرانی ایجاد کرده است. هوش مصنوعی می تواند حجم عظیمی از گزارش ها و داده های عملکردی را به او ارائه دهد، اما این مهندس انسانی است که با استفاده از این حس شهودی، می تواند به سرعت کانون احتمالی مشکل را تشخیص داده و فرآیند اشکال زدایی را به سمت درست هدایت کند. در این جهان، هوش مصنوعی یک دستیار آزمایشگاه است، اما دانشمند اصلی، همچنان انسان است.

منابع:

ai-tools-make-coders-۱۲/۲۰۲۵/https://hbr.org
more-important-not-less
https://www.nngroup.com/articles/ai-
/programmers-productive

پیش فروش مسکن قربانی قانون گذاری اشتباه شد؛ مردم چگونه خانه بخرند؟

اجرای صحیح آن همچنان مغفول مانده است. دبیر اتحادیه مشاوران املاک ادامه داد: بر اساس الزامات پیش بینی شده، هنگام تنظیم قرارداد پیش فروش باید ملک در شهرداری دارای شناسنامه فنی باشد، برای سازنده و مالک حساب امانی ایجاد شود تا خریدار بتواند وجه خود را در آن واریز کند و سرمایه گذاری مالک نیز از امنیت لازم برخوردار باشد. همچنین سازنده باید مبلغی را به عنوان ضمانت در این حساب قرار دهد، اما در حال حاضر هیچ حساب امانی در نظر گرفته نشده و تمام این موارد مغفول مانده است. محرمی در پایان خاطرنشان کرد: اگر مسیر پیش فروش مسکن را باز کنیم، مردم بسیار راحت تر می توانند خانه بخرند. بحث کلاهبرداری در این حوزه را نادیده نمی گیرم و تعداد این موارد نیز زیاد است، اما بسیاری از مردم تا پیش از دهه ۱۳۹۰ از طریق پیش فروش صاحب خانه شدند و نمی توان این واقعیت را انکار کرد که پیش فروش یکی از راه های خانه دار شدن جوانان کشور است.

هنوز روی خاک قرار دارد، با قیمت های بسیار بالا عرضه شود. برای مثال، واحدی که قرار است در آینده متری ۵۰۰ میلیون تومان ارزش داشته باشد، ممکن است امروز متری ۳۰۰ میلیون تومان و در مرحله اولیه ساخت به فروش برسد و فروشنده نیز این موضوع را با پرداخت اقساط توجیه کند.

وی بیان کرد: ما مسیر پیش فروش را برای مشاوران املاک بسته ایم و در واقع، راه پیش فروش و خرید اقساطی را برای مردم نیز مسدود کرده ایم. از سال ۱۳۹۰ که قانون پیش فروش مسکن تصویب شد، مقرر شد مشاوران املاک قراردادهای پیش فروش را تنظیم نکنند و این مسئولیت به دفاتر اسناد رسمی سپرده شود، اما دفاتر اسناد رسمی نیز از آن زمان تاکنون نتوانسته اند حتی یک قرارداد پیش فروش ثبت کنند.

دبیر اتحادیه مشاوران املاک یادآور شد: در نتیجه این وضعیت، مردم امکان خرید اقساطی مسکن را ندارند. در چنین شرایطی، اکنون ویناها و سمینارهای متعددی برگزار می شود و از مردم می خواهند برای خرید متری مسکن اقدام کنند. پرسش این

دبیر اتحادیه املاک گفت: ممنوعیت پیش فروش ناشی از یک اشتباه محاسباتی و قانون گذاری در حوزه فروش و پیش فروش ملک است و همین موضوع نیز تأثیر قابل توجهی بر قیمت گذاری و روند قیمتی مسکن دارد.

سامانه محرمی-نمین، دبیر اتحادیه مشاوران املاک، در گفتگو با خبرنگار مهر با انتقاد از موانع اجرای قانون پیش فروش مسکن، گفت: از سال ۱۳۹۰ که این قانون تصویب شد، تنظیم قراردادهای پیش فروش از مشاوران املاک گرفته و به دفاتر اسناد رسمی سپرده شد، اما از آن زمان تاکنون حتی یک قرارداد پیش فروش نیز در دفترخانه ها ثبت نشده است؛ موضوعی که مسیر خرید اقساطی مسکن را برای مردم مسدود کرده است.

وی افزود: اکنون در پروژه های هزار واحدی، ۸ هزار واحدی و حتی ۸۰۰ واحدی، پیش فروش هایی انجام می شود که در آن، واحد در حال ساخت با قیمت ملکی که قرار است سه سال بعد آماده شود، به فروش می رسد.

محرمی ادامه داد: در شرایط فعلی، ممکن است واحدی که